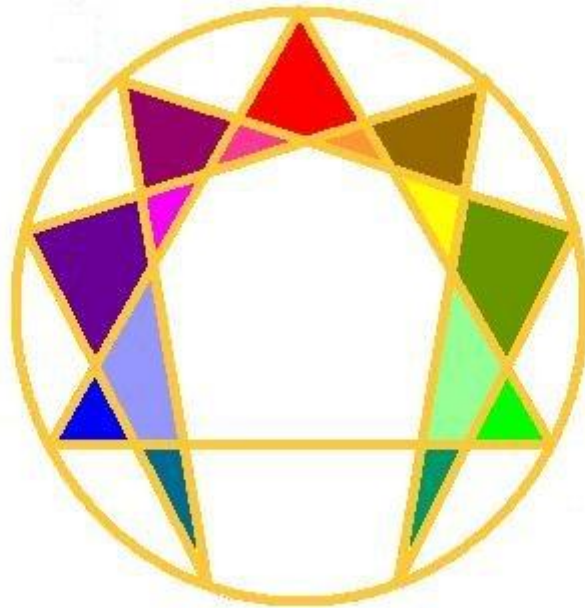


# ESOTERIE

Bewustwording  
in het licht van 2012



ESOTERIE: Bewustwording in het licht van 2012

© 2000-2011; M.J.W. Beck

Laatste versie: mei 2011

Alles uit dit e-boek mag gebruikt worden ten behoeve van bewustwording.

## **INHOUDSOPGAVE**

<b>Voorwoord</b>	<b>4</b>
<b>1. ESOTERIE</b> <i>Wat is esoterie? Wat is bewustwording? Indeling van dit e-boek.</i>	<b>5</b>
<b>2. ESOTERISCHE KENNIS</b> <i>Het nut van esoterische kennis. Eenheid. 'Zo boven, zo beneden'. Dualiteit. Goed en verkeerd. Het ego. Lagere en hogere energieën.</i>	<b>6</b>
<b>3. ESOTERIE EN RELIGIE</b> <i>De gnosis en de kerk. Jezus maakt geheime kennis openbaar. Wel of geen religie meer? Een inwijding door Jezus. De vergelijkingen van Jezus. Reïncarnatie en karma. Het godsbeeld. Wie zijn wij en wat doen wij op Aarde? Zonden. Hemel en hel. Uitspraken van Jezus.</i>	<b>11</b>
<b>4. WERKEN AAN JEZELF</b> <i>Waarom wij hier zijn. Identificatie met het ego. Van geboorte tot ommekeer. Het proces aangaan. Oefeningen. De identificatie loslaten. Gedachten.</i>	<b>17</b>
<b>5. OP WEG NAAR 2012</b> <i>Een metafoor. Blik op onszelf en de wereld. De noodzaak van transformatie. Waarom 2012? Profetieën. Een ander tijdperk. Wat gebeurt er?</i>	<b>22</b>
<b>6. HOMEOPATHIE</b> <i>Wetenschap versus homeopathie. Ziekte. Het principe van homeopathie. Materie. Informatieoverdracht. Hoe informatie 'geneest'. Hahnemann. Principe van gelijksoortigheid.</i>	<b>28</b>
<b>7. ASTROLOGIE</b> <i>Een verkeerd beeld van de astrologie. Drie-eenheid. Oerprincipes. Symboliek. Verticale indeling. Waarop is de astrologie gebaseerd? Kwaliteit van tijd. Horoscoop. Toepassingen.</i>	<b>31</b>
<b>8. ZORGEN MAKEN EN TOBBEN</b> <i>Negatieve gedachten. In het NU leven. Individuele problemen. Zakelijke problemen. Zorgen laten verdwijnen.</i>	<b>36</b>
<b>LITERATUURLIJST</b>	<b>40</b>
<b>NAWOORD</b>	<b>42</b>

## VOORWOORD

Beste lezer,

Dit e-boek gaat over esoterie en geeft informatie over het proces van bewustwording en hoe dit te plaatsen is in de huidige ontwikkelingen van de mens en Aarde tot 2012. Het reikt ook praktische punten aan die kunnen helpen bij jouw eigen bewustwordingsproces. Het lezen van dit e-boek is al een stap in jouw proces.

Wat is bewustwording? Tijdens het bewust worden krijg je zicht op je innerlijk. Je leert jezelf kennen (denk aan de spreuk op de tempel in Delphi: “ken uzelf opdat gij God herkent”). Je kunt dan leven vanuit jouw kern. Dat wil zeggen dat je niet meer, als een machine, reageert op impulsen van buitenaf. Een bewust mens heeft, volgens de terminologie van de Bijbel ‘het Koninkrijk der hemelen’ in zichzelf gevonden.

Veel mensen zijn bezig met het proces van bewustwording. Dit ‘ontwaken’ past helemaal bij de veranderingen die al vele decennia in de wereld gaande zijn en zeker tot eind 2012 zullen intensiveren. Dit is een puur energetisch verhaal: de Aarde komt in een hogere en fijnere energie terecht. Om daarin te kunnen (over)leven is het noodzakelijk om vanuit het gevoel te gaan leven en niet meer vanuit het hoofd. In hoofdstuk 5 wordt dieper ingegaan op de op handen zijnde ontwikkelingen.

Dit e-boek is tot stand gekomen na het lezen van veel esoterische en spirituele boeken en het verkrijgen van enig inzicht. Je vindt in dit e-boek geen zweverige en nietszeggende vaagheden, maar een heldere en duidelijke uiteenzetting van de gelezen boeken, aangevuld met eigen ervaringen. Ieder spiritueel boek vertelt in feite hetzelfde verhaal, net als de Bijbel, maar steeds vanuit een ander gezichtspunt. Om die verschillende gezichtspunten bij elkaar te brengen zijn sommige passages letterlijk uit de boeken overgenomen.

Het is aan te bevelen om je te verdiepen in goede spirituele boeken. Dit e-boek bevat een literatuurlijst van geschikte auteurs. Je leest alles als een grote legpuzzel. Pas na verloop van tijd vallen de puzzelstukjes steeds meer op hun plaats. Boeken waar je niets mee kunt, leg je terzijde. Later probeer je het nog eens. Boeken die je gelezen hebt, lees je later nogmaals. Inmiddels zit je op een ander (hoger) niveau en haal je weer andere dingen uit het boek die op dat moment voor jou van belang zijn. Hetzelfde geldt voor dit e-boek. Het maakt niet in waar je in jouw proces zit. Je haalt datgene uit het e-boek waar je iets aan hebt. De tekst is niet bedoeld om je ergens van te overtuigen. Geloof ook niet zomaar wat er staat. Schakel je verstand uit en luister naar je gevoel.

Het e-boek behandelt ook esoterische kenmerken die je in de Bijbel kunt vinden. De boeken van Hans Stolp zijn erg geschikt om je nog verder in deze materie te verdiepen. Daarnaast worden vanuit de esoterie de homeopathie en astrologie verklaard, hierbij dankbaar gebruik makend van het boek *Esoterische Psychologie* van Dethlefsen. Omdat veel mensen zich zorgen maken over van alles is er ook een hoofdstuk over zorgen maken en tobben. Om in de afzonderlijke hoofdstukken het een en ander toe te lichten, zul je regelmatig herhalingen tegenkomen.

## 1. ESOTERIE

Terugkijkend naar het verleden kun je zien dat er in alle tijden mensen waren die een soort geheime kennis bezaten. Het waren de 'ingewijden' (waaronder priesters en koningen), de mensen die 'verlicht' waren. De spirituele leiders. Een paar bekende voorbeelden: Lao Tse, Boeddha en natuurlijk Jezus. De kennis die deze mensen bezaten (eigenlijk is het meer een 'besef' en een 'weten' dan kennis) was voorbehouden voor een enkeling en behoorde daarom tot de esoterie (= binnenste cirkel). De reden dat niet iedereen deze kennis tot zich kon nemen, heeft te maken met het feit dat een mens alleen dan één of andere kennis kan inzien en voor zichzelf nuttig kan maken, wanneer zijn eigen bewustzijnstoestand ongeveer gelijkwaardig is aan het niveau van de kennis. Om dat niveau te bereiken was vaak een inwijdingsweg nodig.

Het lastige met die esoterische kennis is, dat je het niet kunt bedenken. Dat is ook helemaal niet nodig, want die kennis is er gewoon. Maar de 'gewone mens' is niet in staat deze kennis te bevatten, omdat dit voorbij het denken gaat. In feite is de esoterie de onwetenschappelijke manier om de werkelijkheid te beschouwen. Esoterie is geen verzamelbegrip voor gegevens, feiten en formules die men alleen maar hoeft te leren om op de hoogte te zijn. Esoterie is een weg of een pad dat naar een doel leidt. Dit doel is de volmaaktheid van de mens, het 'kosmische bewustzijn'. De weg gaan om het doel te bereiken betekent voortdurend het eigen leven beleven, het gedrag veranderen, steeds anders worden, steeds nieuw zijn. Kortom, esoterie betekent ontwikkeling.

Esoterie is zo oud als de mensheid. Ze is er altijd geweest en zal er altijd zijn. Ze bewaart vanaf het begin der tijden de som van de kennis die voor de mens over dit universum toegankelijk is. Haar lessen zijn onafhankelijk van de tijd, ze worden nooit gecorrigeerd, nooit gemoderniseerd, verouderen nooit. Onze moderne wetenschap begrijpt niet dat alle kennis er altijd is. Ze leeft veeleer in de waan dat men door elke nieuwe ontdekking dichterbij de waarheid zou komen en dat het daarom een kwestie van tijd zou zijn tot men 'alles' weet. Vanuit een esoterisch standpunt is het juist andersom. De kennis is er altijd, alleen het individu moet zich naar haar toe ontwikkelen om haar te kunnen herkennen.

Met de komst van Jezus kwam er een verandering. Hij liet zien dat je min of meer gewoon in het dagelijks leven tot 'bewustwording' kon komen. Er was geen speciale inwijding meer nodig. Helaas heeft de Kerk deze ontwikkeling tegengewerkt, waarover meer in hoofdstuk 3. Veel esoterische geschriften werden vernietigd en de esoterische kennis bleef beperkt voor een kleine groep mensen.

In 1945 werden in Nag Hammadi esoterische geschriften gevonden die gespaard zijn gebleven van vernietiging. Bijvoorbeeld het Evangelie van Thomas. In deze teksten zijn door de Kerk geen wijzigingen aangebracht of dingen weggelaten, zoals dat bij de Bijbel gebeurd is. De esoterische kennis kwam boven water. Maar goed, die was nog wel voor velen onbegrijpelijk...

Tegenwoordig is er een enorme keus uit begrijpelijke esoterische en spirituele boeken en vliegen de esoterisch getinte websites als paddenstoelen uit de grond. Hoe komt het dat iedereen nu in principe toegang mag krijgen tot die geheime kennis? Dit heeft alles te maken met de 'Grote Omwenteling' die ons om en nabij 2012 te wachten staat. In hoofdstuk 5 wordt hier aandacht aan besteed. Op dit moment volstaat het om te zeggen dat de op handen zijnde energetische verandering gemakkelijker het hoofd te bieden is wanneer men voldoende in bewustzijn gegroeid is.

## 2. ESOTERISCHE KENNIS

### INLEIDING

De esoterische kennis omvat de Absolute Waarheid. Zodra je dit probeert weer te geven, gaat het fout. We gebruiken namelijk woorden. Woorden brengen de werkelijkheid terug tot iets dat het verstand kan begrijpen, en dat is niet veel. Het is dus onmogelijk om in woorden weer te geven wat het verstand niet kan bevatten. Hoe kun je iets onvoorstelbaars met woorden beschrijven? Doordat de woorden via het verstand gaan, vindt er al een enorme beperking plaats. De beste manier is om het gevoel te bereiken. We zullen ons nu moeten behelpen met woorden om zo goed mogelijk de 'contouren van de Waarheid' te beschrijven. Het probleem met het gebruik van woorden als communicatiemiddel blijkt ook uit het feit dat veel spirituele teksten meestal onbegrijpelijk zijn (denk vooral aan de vele foute interpretaties van bijbelteksten) en vaak ook behoorlijk vaag en zweverig. In dit e-boek is de tekst zo helder mogelijk weer gegeven, voor zover dat lukt met woorden.

Het beeld dat in dit e-boek geschetst wordt zal wellicht op bepaalde punten op ongelooft, onbegrip of weerstand stuiten. In dat geval is het raadzaam om de volgende gedachtegang te hebben: 'Stel dat het waar is wat hier staat. Wat betekent dit voor mijn visie op mijzelf, op anderen en op de wereld?' Als de uitkomst daarvan positief is, kun je wat je leest als (mogelijke) waarheid accepteren. Zo niet, dan leg je dit e-boek gewoon terzijde of je begint in één van de aanbevolen boeken in de literatuurlijst.

Je kunt je natuurlijk afvragen of je überhaupt iets hebt aan die esoterische kennis. Het is niet zo dat je met die kennis een bewust mens wordt. Het gaat om het 'zijn'. 'Zijn' betekent dat je iets ervaren hebt. Als je bijvoorbeeld nooit *ervaren* hebt wat angst is, kun je nooit angstig *zijn*. 'Zijn' is een combinatie van: 'hoe je jezelf ervaart' + 'de kennis die je hebt'. Heel krachtig is de uitspraak 'ik ben', maar daarover later meer in hoofdstuk 4.

Met een aantal basisbegrippen worden nu de eerste puzzelstukjes gelegd.

### EENHEID

Alles is een manifestatie van energie. Voor de stoffen om ons heen geldt dat iedere stof een bepaalde (chemische) energie vertegenwoordigt. Daarnaast accepteren wij vormen van energie (zoals warmte, stroom en licht), waarbij de energiewaarde uitgedrukt kan worden in Joule (J). Voedingswaarden worden vaak uitgedrukt in kilocalorieën (dit is ook een eenheid van energie). Zo beschouwd kun je er van uitgaan dat de gehele wereld één brok energie is en dat het heelal vol zit met vormen van energie. En deze energieën zijn allemaal wetenschappelijk aantoonbaar. Geen probleem dus.

Lastiger wordt het als het gaat om energieën waar de wetenschap moeite mee heeft. Zijn gedachten energie? Heeft de mens een energieveld om z'n lichaam? Is Reiki-energie ook energie? Het antwoord is steeds: 'Ja'. Alles is energie. En nu komt het: daarmee is ook alles energetisch verbonden met elkaar. Net als lucht in aangrenzende kamers in een huis met elkaar verbonden is. Als alles energetisch verbonden is met elkaar, is er Eenheid.

Je kunt het ook anders benaderen. Als beginpunt voor ruimte en tijd kan de Big Bang genomen worden. De toestand vòòr de Big Bang kan worden aangeduid met de Eenheid, de Bron, God of iets dergelijks. In deze tekst wordt het woord Eenheid gebruikt. De Eenheid omvat alles. Als je in het universum alle afzonderlijke onderdelen met elkaar op de één of andere manier zou verbinden, heb je weer de Eenheid. Ieder onderdeel in het universum behoort dus eigenlijk tot de Eenheid. En ieder deel van de Eenheid is verbonden met de Eenheid en ieder deel draagt de

Eenheid in zich. Dit geldt ook voor de mens. Bij de zoektocht naar de Absolute Waarheid hoef je alleen maar jezelf te kennen, want wij zijn de Absolute Waarheid.

Maar in de Eenheid is er geen onderscheid. De Eenheid is uniek en dus niet te vergelijken met iets anders. Een mens kan zichzelf in de Eenheid niet *ervaren* in vergelijking met anderen. De mens komt op Aarde vanuit de Eenheid [= (re)incarnatie]. Om zichzelf te kunnen ervaren herinnert hij zich de Eenheid niet meer bewust. Hij heeft zich als het ware losgemaakt van de Eenheid. En dan herinnert hij zich niet meer Wie hij werkelijk is. De ziel is de verbinding met de Eenheid en weet alles. Maar de denkkeest (die dus onze gedachten voortbrengt) is het vergeten. De mens is hier op Aarde om zich te herinneren Wie hij werkelijk is. Het gaat niet om een herinnering door middel van kennis, maar door middel van *ervaring*. Dan pas IS een mens. Het proces dat een mens kan doormaken om de ziel, die alles weet, te herinneren is een proces van 'bewustwording'. Veel mensen kiezen niet voor dit proces, omdat ze al tevreden zijn met wat ze op Aarde hebben. Zij willen hun aardse behoeften niet loslaten. Maar wanneer je integreert, word je Eén, en worden bijgevolg jouw behoeften één. Eenduidige behoeften leiden tot eenduidige handeling, omdat dit een afwezigheid van conflict bewerkstelligt.

De mens bestaat uit een lichaam, een ziel en een geest. Met geest wordt hier bedoeld: de gedachten. Omdat soms de begrippen ziel en geest verward worden, wordt in deze tekst de geest aangeduid met denkkeest. De ziel is of vertegenwoordigt het goddelijke in de mens. Alle zielen zijn met elkaar verbonden en vormen een eenheid. Juist hierdoor kun je zeggen: wij zijn allen Eén; er is slechts Eén van ons. Denken in termen van *afgescheidenheid* heeft ons in deze huidige toestand gebracht. Denken in termen van *eenheid* brengt ons datgene waar we al eeuwen lang tevergeefs naar streven.

### 'ZO BOVEN, ZO BENEDEN'

Eén van de stellingen van Hermes Trismegistus komt neer op het volgende: "zo boven, zo beneden". Deze uitspraak is de sleutel tot de hermetische filosofie. Achter de uitspraak ligt de veronderstelling dat overal in dit universum, boven en beneden, 'in de hemel en op Aarde', op macrokosmisch net als op microkosmisch gebied, op alle niveaus van verschijningsvormen dezelfde wetten heersen. Dit impliceert overigens dat de kosmos (Grieks: kosmos = orde) beheerst wordt door wetten en dit betekent dat de kosmos geen ruimte biedt aan toeval.

De mens is dus het getrouwe evenbeeld van het macrokosmische universum. We kunnen buiten niets vinden wat ook niet in analogie in de mens te vinden is en omgekeerd. Dit betekent: "Ken uzelf", en je weet alles. Maar ook in het licht van 2012: als de mens een spirituele sprong maakt, dan geldt dit ook voor de Aarde. Zo'n verandering gaat altijd met een schok gepaard. De Aarde ondervindt ook zo'n schok en dat zal niet ongemerkt blijven. Meer hierover in hoofdstuk 5.

### POLARITEIT / DUALITEIT

In de Eenheid is er geen onderscheid en valt er dus niets te ervaren. Om op Aarde te kunnen ervaren openbaart zich aan de mens steeds alles wat hij in de wereld van de verschijningsvormen aantreft en alles wat hij zich kan voorstellen in twee polen. Het is voor de mens onmogelijk om zich een eenheid buiten de polariteit voor te stellen. Zo is er plus en min, man en vrouw, zuur en basisch, majeur en mineur, licht en donker, oorlog en vrede, ziekte en gezondheid, geluk en leed, haat en liefde, goed en kwaad.

De polariteit zien wij als tegenstellingen en wij denken in termen van 'of-of'. We zijn van mening dat deze tegenstellingen elkaar uitsluiten. Hierin ligt onze denkfout. De werkelijkheid bestaat uit eenheden die zich aan het menselijk bewustzijn echter alleen als polariteiten openbaren. We

kunnen de eenheid niet als eenheid waarnemen. De tegenstellingen vormen een eenheid en zijn in hun bestaan van elkaar afhankelijk.

Wie de wet van de polariteit heeft begrepen, weet dat men elk doel slechts via de tegenpool kan bereiken en niet op de directe weg. Elke houding voor of tegen iets is een fixering. Elke menselijke uitspraak kan steeds alleen maar een aspect van de waarheid uitdrukken. Om de hele waarheid te beschrijven heeft men altijd ook nog de tegenpool nodig.

De wet van de polariteit zul je nog vaak tegenkomen in dit e-boek. Een heel belangrijk, en voor ons zeer moeilijk, aspect hiervan is of iets nou goed of verkeerd is. Opvattingen hierover leiden vaak tot het (ver)oordelen van iets of iemand. Je zit dan zo weer in de afgescheidenheid.

## GOED EN VERKEERD

Uit de wet van de polariteit volgt dat een bepaalde gebeurtenis objectief gezien niet goed of verkeerd is. Of anders gezegd: zowel goed als verkeerd. Alle dingen zijn op zich volledig waardevrij en neutraal. Wij oordelen echter over de gebeurtenis en plakken er een etiket op: het is goed of het is verkeerd. Wat de één goed vindt, vindt de ander verkeerd. En beiden vinden dat zij gelijk hebben. Hier komt duidelijk het ego om de hoek kijken, waarover later meer.

Eigenlijk is het heel logisch dat er binnen een wetmatig functionerende kosmos nooit iets kan zijn 'wat eigenlijk niet zou moeten zijn'. Alleen hebben de mensen er een gewoonte van gemaakt de wereld in te delen in dingen die mogen zijn en in dingen die er eigenlijk niet zouden moeten zijn. Met een dergelijke houding verzet men zich echter tegen de werkelijkheid.

Werkelijkheid erkennen betekent enkel en alleen het bestaansrecht van alle dingen erkennen. Plaatsen wij ons tegenover de werkelijkheid, dan veranderen we niets aan de objectieve feiten, maar we voelen ons subjectief slechter. Het ego heeft het hier moeilijk mee. Wij denken dat we kunnen oordelen over iemand die iets doet dat in onze ogen verkeerd is. Dit levert pijn op. Niets is pijnlijk uit of door zichzelf. Pijn komt voort uit een oordeel dat je ergens over hebt gevelde (wat weer een gevolg is van de verkeerde gedachte). Elimineer het oordeel en de pijn verdwijnt. Wij zijn ook geneigd om te oordelen over gebeurtenissen. Op zich begrijpelijk. De gebeurtenis dat je huis tot de grond is afgebrand zullen we doorgaans niet als 'goed' beoordelen. Maar, wat er ook gebeurt, alle gebeurtenissen, alle ervaringen hebben tot doel kansen te scheppen. Gebeurtenissen en ervaringen zijn Kansen. Niets meer, niets minder. Gebeurtenissen worden net als mensen *door* jou aangetrokken, voor je eigen doeleinden. Ontwikkelingen op grotere schaal en ervaringen op Aarde zijn het resultaat van een groepsbewustzijn. Niemand komt toevallig tot je. Toeval bestaat niet. Niets gebeurt willekeurig. Het leven is geen toevalstreffer.

Ellende in ons leven wordt niet bepaald door de gebeurtenis, maar hoe wij tegen deze gebeurtenis aankijken. Het grootste deel van het menselijk lijden bestaat uit door onszelf opgeroepen weerstand tegen de omstandigheden die zich hebben voorgedaan. Het zijn nooit de omstandigheden zelf die ons gemoed raken, maar alleen onze instelling ten opzichte van de omstandigheden. De manier om de pijn te verzachten, die je met aardse ervaringen en gebeurtenissen associeert - zowel die van jou als die van anderen - is de wijze aanpassen waarop je deze aanschouwt.

Accepteren wat is betekent: in het NU leven en niet oordelen. Dingen gebeuren: 'De sneeuw valt, elke vlok komt op zijn eigen plek neer'.

## EGO

Het ego is het illusoire ik. Het is een onjuiste denk poging om jezelf te zien zoals jij wenst te zijn in plaats van zoals jij bent. Dit komt omdat het ego gelooft dat jouw bestaan door afscheiding

van de Eenheid wordt bepaald. Het ego zal je dus altijd van de Waarheid af willen houden. Wanneer je dit e-boek dicht gooit met een zucht van 'wat een onzin', dan is dit het ego. We lopen dagelijks tegen deze 'dwarsligger' aan en dat is ook helemaal niet erg. De kunst is om er zicht op te krijgen. Hoe dit zou kunnen lees je in hoofdstuk 4.

Alles is een manifestatie van energie. Bij het ego horen vooral de lagere energieën. Dan wordt gehandeld en worden keuzes gemaakt vanuit een gevoel van afgescheidenheid. We ervaren dat in de dualiteit, wat door het ego in stand wordt gehouden.

Mensen die bewust zijn (of 'verlicht' of welke term je daarvoor wilt gebruiken), zijn egoloos. Zij zijn constant zichzelf. In elke situatie. De 'gewone' mens is vrijwel nooit zichzelf. Zijn vele ikken maakt dat hij voortdurend rollen speelt. Welke rol dat is, hangt af van de impulsen die op hem afkomen. Eckhart Tolle spreekt in dit verband ook over het 'pijnlichaam'. Het pijnlichaam is nauw verbonden met het ego. Tijdens het proces van bewustwording probeer je van het ego los te komen.

Op zich lijkt het vreemd dat je, gezien het feit dat je egoloos geboren wordt, eerst een ego opbouwt, om het vervolgens weer af te breken. Wij hebben nu eenmaal een ego nodig op deze Aarde om hier een plek te vinden. Alle aardse ervaringen gaan via de dualiteit en daarvoor is een ego nodig. De opbouw van het ego zorgt er voor dat je jouw verbinding met de Eenheid niet meer herinnert. Jezelf herinneren kan alleen via ervaring en dat betekent hard werken aan jezelf.

Het idee dat de mens over een vrije wil beschikt is een illusie van het ego. Het concept van "vrije wil" is namelijk gebaseerd op de veronderstelling dat "ik" besta naast het universum waarop ik mijn vrije wil uitoefen. De scheiding van het ego en de rest van het universum is een illusie. Als ik het universum *ben*, waarop kan ik dan mijn vrije wil uitoefenen?

## LAGERE EN HOGERE ENERGIEËN

Het ego en pijnlichaam verbinden zich graag met de zogenoemde lagere energieën. Deze energieën houden de dualiteit in stand en werken het bewustwordingsproces tegen. Je kunt die lagere energieën gemakkelijk herkennen.

Begeerten bijvoorbeeld zijn mechanismen om iets te 'krijgen'. Ze vertegenwoordigen de behoefte van het ego om zichzelf te bevestigen.

Fantasie is een poging om uitgaande van valse behoeften de werkelijkheid te beheersen. Een fantasie is vaak gericht op de toekomst. Alles wat niet met het NU te maken heeft is in feite een lagere energie. Er is wel een verschil met wat Tolle noemt de psychologische tijd en praktische tijd. Met de praktische tijd is niets mis. Het betekent bijvoorbeeld gewoon een datum plannen voor de eerstvolgende vergadering. Maar wanneer je vervolgens steeds met die vergadering bezig bent, bijvoorbeeld omdat je er erg tegen op ziet, is er sprake van psychologische tijd. Je leeft dan niet in het NU en je bent dan verbonden met lagere energieën.

Hetzelfde geldt voor het verleden. Mensen die zich bezighouden met antiek, foto's en andere zaken die met het verleden verbonden zijn, staan ook in contact met lagere energieën. Het kan natuurlijk helemaal geen kwaad de vakantiefoto's te bekijken of een antiek meubelstuk te kopen voor in de huiskamer. Het gaat er om in hoeverre jij je er mee vereenzelvt.

Overigens kunnen wij als niet-bewust mens die lagere energieën niet ontlopen. Ze zijn verbonden met het ego en pijnlichaam en slechts een enkeling heeft zich daar van kunnen ontdoen. Maar het is al een grote stap voorwaarts als je je bewust wordt van die lagere

energieën en vervolgens in staat bent om andere keuzes te maken. Voor zover dat mogelijk is natuurlijk.

Nu is bijvoorbeeld schaamte iets dat je overkomt. Je kunt er moeilijk voor kiezen je nergens voor te schamen. Schaamte is een reactie van een persoon die nog steeds een deel van z'n ego heeft geïnvesteerd in hoe anderen hem zien. Het gaat hier over het zelfbeeld, waarover straks meer.

Twee zeer voor de hand liggende uitingen van lagere energieën zijn macht en geld (of materiële zaken). Bewuste mensen zijn er niet op uit om macht uit te oefenen over anderen en/of de natuur. Bewuste mensen zijn niet geobsedeerd door geld. Zij kunnen best een hoop geld bezitten. Het is prima om geld te hebben. Maar zodra jij jouw identiteit denkt te kunnen ontlenen aan bezit (geld, waardevolle spullen, een dure auto, een boot, een tweede huis etc.), ben je erg verbonden met lagere energieën en is het zaak om daar los van te komen. Er zijn genoeg mensen geweest die zich ontdaan hebben van al hun bezittingen met het idee daarmee bewust te kunnen worden. Een illusie, want in het hoofd blijft de bezitsdrang voortbestaan. Als je gaat beseffen dat jouw status niet afhangt van jouw bezit, ben je al bezig het ego te laten afbrokkelen.

Welke van de onderstaande emoties of eigenschappen zijn op jou van toepassing: angst, negativiteit, woede, wrok, agressie, fanatisme, depressie, roddel en achterklap? Allemaal voorbeelden van lagere energieën. Er zijn in wezen slechts twee emoties: liefde en angst. Elke persoonlijke gedachte en elke persoonlijke daad is gebaseerd op liefde of op angst. Alle andere ideeën zijn slechts afgeleiden van deze twee. Angst is altijd een teken van spanning, die stevast de kop opsteekt wanneer wat jij *wilt* in conflict is met wat jij *doet*. De ziel kent geen angst. De aanwezigheid van angst laat zien dat je lichaamsgedachten verheven hebt tot het niveau van de denkgeest. Alleen je denkgeest kan angst produceren. Angst komt voort uit een gebrek aan liefde.

Nu zit de wereld vol lagere energieën, dus zo gemakkelijk kun je ze niet ontlopen. Doe de TV aan, zet de radio aan, ga op internet en je wordt overspoeld met lagere energieën. Maar het is uiteindelijk jouw keuze of je in die beweging mee gaat. Beter gezegd: jouw ego en pijnlichaam willen graag die keuze voor jou maken. Pas als je daar zicht op krijgt, kun je er iets aan gaan doen.

Wanneer in de bioscoop een gewelddadige film getoond wordt, zijn het, volgens Tolle, eigenlijk pijnlichamen die, onder invloed van lagere energieën, zo'n film maken. Zijn het pijnlichamen die geld betalen om naar geweld te kijken. Dit geeft ook aan dat lagere energieën elkaar aantrekken. Een ongeluk (bijvoorbeeld op de snelweg) is geen toevalligheid. Pijnlichamen voeden zich met lagere energie en trekken elkaar aan.

Wat zijn nou de kenmerken van de hogere energieën? Denk hierbij aan onvoorwaardelijke Liefde, mededogen (zonder ego), dienstbaarheid (zonder ego, dat wil onder andere zeggen dat je niets terug verlangt), keuzes maken vanuit het 'hart' of het gevoel, handelen vanuit een eenheidsgevoel. Dit laatste betekent dat je, handelend vanuit hogere energieën, een ander (of de natuur) niet iets aandoet, omdat je beseft dat je daarmee (uiteindelijk) jezelf iets aandoet.

Hoe kun je aan jezelf werken, zodat je je minder blootstelt aan lagere energieën? Dat staat in hoofdstuk 4.

### 3. ESOTERIE EN RELIGIE

#### INLEIDING

Esoterie is het pad op weg naar de waarheid. De waarheid is een gebied zonder paden, dat niet betreden kan worden via een geïnstitutionaliseerde religie, filosofie of sekte. Toch kom je in religies esoterische elementen tegen. Vaak zijn deze verborgen, omdat de esoterie bedoeld was voor een beperkte groep 'ingewijden'. In deze tekst wordt uitgegaan van het Christendom en wordt bekeken welke esoterische elementen je in de Bijbel terug kunt vinden.

#### DE GEHEIME KENNIS TEGENOVER DE KERK

De esoterische/mystieke kennis ('gnosis') was in eerste instantie geheim, omdat de meeste mensen deze esoterische leringen niet bevatten konden. Voor de 'binnenste cirkel' (de esoterische) was de geheime mystieke kennis bestemd en voor de 'buitenste cirkel' (de exoterische) de algemene kennis. Naarmate zich meer volgelingen van Jezus gingen organiseren, bouwden zij een eigen instituut op en ontwierpen zij een vaste geloofsleer. Zij kregen hierdoor erkenning van overheidswege en dit impliceerde dat de gnostici hierin niet thuishoorden. De gnostici erkenden namelijk als enige autoriteit de stille stem in henzelf, hun innerlijke weten. Zo ontstond er een kloof tussen de gnostici en de meer kerkelijk georiënteerden. Dit resulteerde uiteindelijk in een veroordeling en vervolging van de gnostici, waarbij al hun geschriften vernietigd werden. Alleen in het geheim kon de esoterische kennis overgedragen worden. Was de christelijke gnosis aanvankelijk dus een legitieme vorm van christelijk geloof, de verkettering ervan begon vanaf het midden van de tweede eeuw.

#### HET OPENBAAR WORDEN VAN DE GEHEIME KENNIS

Ondanks het feit dat de geheime leer waarover de gnostici beschikten ondergronds is gegaan, als gevolg van de verkettering, werden steeds pogingen ondernomen het gedachtegoed naar boven te laten borrelen. Zo werd de esoterische kennis zichtbaar bij de Manicheeërs, de Paulicianen, de Katharen, de Waldenzen, de Rozenkruizers, de Tempeliers, de Vrijmetselaars, de Theosofen en de Antroposofen. Zonder het gevaar weer onderdrukt te worden, komt tegenwoordig die esoterische kennis weer in de openbaarheid. Dat blijkt onder andere uit het feit dat in 1945 in Nag Hammadi, Egypte, veel van de geschriften van de gnostici zijn teruggevonden. Dat wij nu in contact kunnen komen met deze esoterische kennis, heeft onder andere te maken met het feit dat we als mensheid in z'n geheel naar een hogere toestand van bewustzijn gaan. Een toestand waarin meer mensen dan slechts enkele de esoterische kennis zullen kunnen bevatten.

#### MOETEN WE DE RELIGIE OPGEVEN?

Deze vraag mag je zelf beantwoorden, want: we moeten helemaal niets. Maak je eigen keuze. In de tekst hieronder wordt aangegeven, zij het in zeer beperkte mate, welke esoterische kennis je uit de Bijbel kunt halen. Met voldoende esoterische kennis kun je zelf waarnemen, en dit is dus geen veroordeling, dat bepaalde denkbeelden die vanuit de Kerk zijn ontstaan niet in overeenstemming zijn met je 'innerlijke weten'. Dat zelfs bepaalde passages uit de Bijbel niet correct kunnen zijn. Nu zal dit bij sommigen, misschien wel bij velen, op verzet stuiten. Begrijpelijk. Stel dat het algemene denkbeeld van de Aarde is dat ze plat is en je krijgt te horen dat de Aarde eigenlijk rond is, dan neem je dat ook niet zondermeer aan. Lees daarom, om een goed beeld te vormen, eens de Nag Hammadi geschriften.

In iedere religie vind je genoeg esoterische kenmerken. Om daar wat mee te kunnen doen heb je het instituut Kerk niet nodig. De Kerk zal niet graag verkondigen dat je God in jezelf kunt vinden: de kerken zullen leeg blijven. Maar dat zie je nu ook al gebeuren en deze trend kan niet meer ongedaan gemaakt worden.

### EEN INWIJDING UIT DE BIJBEL

In de tijd van Jezus was het zo dat (veel) koningen en priesters ingewijd werden. Dit was een esoterische inwijding en dat wil zeggen dat aan het einde van die inwijding, de ingewijde een 'bewust mens' geworden was. Bij de zesde stap van die inwijding, die overigens een jarenlange intensieve voorbereiding vergde, werd er, door middel van uittreding, contact gemaakt met de 'geesteswereld'. Je zou ook kunnen zeggen: 'de wereld van de zielen' of 'de goddelijke wereld'. Deze inwijding duurde drie dagen en de ingewijde was hierna 'alwetend' of 'was zich bewust van de Eenheid'. (Overigens worden sommige woorden tussen aanhalingstekens gezet, omdat veel ons voorstellingsvermogen te boven gaat en dus niet met gewone woorden zijn weer te geven.) Deze inwijding was geheim en dus slechts voor enkelen bedoeld. De komst van Jezus had onder andere tot doel de mensheid duidelijk te maken dat een dergelijke inwijding niet meer nodig was om een 'bewust mens' te worden. Ieder mens heeft de mogelijkheid in zich een 'bewust mens' te worden en Jezus heeft laten zien hoe je dat voor elkaar krijgt. Jezus heeft het ons als het ware voorgedaan. In de Bijbel wordt niet rechtstreeks gesproken over een inwijding. Aangezien het om een geheime inwijding ging, werd het symbolisch aangegeven met een vijgenboom (zie bijvoorbeeld Johannes 1:48-50).

Het verhaal over de opwekking van Lazarus (zie Johannes 11:1-44) is een goed voorbeeld van de zesde stap van zo'n inwijding. Toen Jezus over de ziekte van Lazarus hoorde, "bleef Hij daarop nog twee dagen ter plaatse, waar Hij was." (Johannes 11:6). Jezus, die zelf natuurlijk een ingewijde was, wist dat deze zesde stap drie dagen duurde. Daarom had Hij geen haast om naar Lazarus te gaan. In feite voerde Jezus zo'n geheime inwijding in het openbaar uit. Dit was tegen de toenmalige wet en voldoende reden voor de Farizeeën om Jezus ter dood te veroordelen (Johannes 11:45-57).

### DE VERGELIJKINGEN VAN JEZUS

Als Jezus tot een menigte sprak, gebruikte hij veel vergelijkingen. Deze bevatten twee soorten kennis, esoterische voor zijn naaste volgelingen, en exoterische voor het overige volk. Soms staat in de Bijbel dat zo'n vergelijking beëindigd wordt met: "Wie oren heeft om te horen, die hore" (zie bijvoorbeeld Marcus 4:9). Dit is een aanwijzing dat er sprake is van geheime kennis, die slechts voor de goede verstaanders te horen is. Dit wordt nog eens extra duidelijk gemaakt als Jezus vervolgt met: "U is gegeven het geheimenis van het koninkrijk Gods, maar tot hen, die buiten staan, komt alles in gelijkenissen, dat zij ziende zien en niet bemerken, en horende horen en niet verstaan." (Marcus 4:11-12). Het verschil tussen de algemene en geheime kennis wordt ook aangegeven met "melk" en "vaste spijs" (zie bijvoorbeeld Hebreëen 5:12-14, 1 Corinthiërs 3:2).

Die geheime kennis was niet voor iedereen geschikt. Velen zouden er niets van begrijpen en er niets mee kunnen. Jezus zegt het als volgt: "Geef het heilige niet aan de honden en werpt uw paarden niet voor de zwijnen, opdat zij die niet vertrappen met hun poten en, zich omkerende, u verscheuren." (Mattheus 7:6).

Overigens is er ook nog sprake van een derde, nog geheimere, kennis. Hiervoor moet je echter geestelijk voldoende gegroeid zijn (zie hiervoor Johannes 16:12-15).

### REÏNCARNATIE EN KARMA

Eigenlijk maakt alles een spirituele evolutie mee. Wij ook, als spirituele wezens. Het doel is om te 'zijn'. Om ervaringen op te doen gaan wij, vanuit de geestelijke wereld, met een bepaalde gekozen opdracht naar de Aarde. Daar aangekomen hebben we een fysiek lichaam nodig dat we zelf uitkiezen. Als het fysieke lichaam sterft, keren we terug naar de geestelijke wereld en herzien we ons leven op Aarde. Als de bedoelde ervaringen niet of onvoldoende zijn opgedaan, kunnen we terugkeren naar de Aarde om het opnieuw te proberen. We reïncarneren dus om ervaringen op te doen en om daarmee tevens het karma af te lossen.

Reïncarnatie en karma behoren tot de geheime esoterische kennis en de woorden komen daarom niet als zodanig voor in de Bijbel. De Kerk heeft dit nogal letterlijk overgenomen en verwerpt reïncarnatie en karma. Toch kun je uit de evangeliën halen dat Johannes de Doper een incarnatie van de profeet Elia was. Uiteindelijk zegt Jezus heel duidelijk: "en indien gij het wilt aanvaarden: Hij is Elia, die komen zou. Wie oren heeft, die hore!" (Mattheus 11:14-15, zie ook Mattheus 17:12-13). Karma is gebonden aan reïncarnatie, want karma is als het ware het 'werk' uit een vorig leven dat dit leven nog moet worden afgehandeld. Je kunt in het huidige leven dus zowel karma aflossen van een vorig leven als karma opbouwen voor een volgend leven. Beide aspecten kom je symbolisch tegen in de Bijbel: "Wat een mens zaait, zal hij ook oogsten." (Galaten 6:7), "Wie onrecht ploegen en moeite zaaien, maaien het." (Job 4:8), "Want wind zaaien zij en storm oogsten zij." (Hosea 8:7).

Het accepteren van reïncarnatie verandert het zicht op de mens en op de dood. De mens is een driedelig wezen, bestaande uit een lichaam, ziel en (denk)geest: "Geheel uw geest, ziel en lichaam mogen bij de komst van Jezus Christus blijken in alle dele onberispelijk bewaard te zijn" (1 Thessalonicenzen 5:23). De ziel gebruikt het lichaam om hier op Aarde ervaringen op te doen. Het lichamelijk omhulsel kan afsterven, maar de ziel sterft nooit. De ziel incarneert in een nieuw lichaam en kan wederom aardse ervaringen opdoen. Dit proces wordt in de Bijbel omschreven als het 'afleggen van de tent' (2 Petrus 1:14). En Jezus zegt: "Weest niet bevreesd voor hen, die wél het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden." (Mattheus 10:28).

## HET GODSBEELD

Nergens wordt er in de Bijbel een beperking opgelegd van wat God is. In Exodus 3:14 staat dat God tegen Mozes zei: "Ik ben, die Ik ben." In feite is God alles-dat-is, maar ook alles-dat-niet-is. Er kan niet iets zijn dat God niet is, want dan zou God niet alles zijn. Dit is in overeenstemming met de pantheïstische godsleer. In het Christendom heeft men het beeld van een 'persoonlijke God' gecreëerd; iets dat beperkingen met zich meebrengt. Wat God precies is, is niet met woorden te beschrijven. Je kunt het Eenheid noemen, (Al)Bron, Energie, Liefde en nog veel meer. In Openbaringen 21:6 staat: "Ik ben de alpha en de omega, het begin en het einde." En zo staat in het derde deel van 'Een ongewoon gesprek met God': "God is een proces. God is geen persoon, plaats of ding. God is precies wat jullie altijd al hebben gedacht, maar nooit hebben begrepen." Maar wie of wat zijn wij dan?

## WIE WIJ ZIJN

Jezus zegt het heel duidelijk: "Gij zijt goden" (Johannes 10:34). Wij zijn dus van goddelijke herkomst. Dit te weten, doet het nog niet meteen accepteren. Het punt is namelijk dat wij dit moeten *ervaren* tijdens ons leven op Aarde. Als dat lukt, dan ben je je bewust van je goddelijke herkomst en ben je een 'bewust mens'. Zolang we ons nog afgescheiden voelen van God (en dus van elkaar), zijn we nog niet 'bewust'. We zijn allen Eén. Er is slechts Eén van ons. We zijn geschapen naar het evenbeeld van God. Nu staat er in Genesis 1:26: "Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis." Het gaat niet om een uiterlijke gelijkenis, want God heeft niet een bepaalde uiterlijke vorm, maar om een innerlijke gelijkenis. Bovendien staat er "Ons", dus zijn er meer. Wij zijn eigenlijk allemaal goddelijk en om dat goddelijke (of: God) te kennen, hoef je alleen maar jezelf te kennen. Op de tempel in Delphi stond: "Ken uzelf, opdat je God herkent". Omdat alles uit God is ontstaan, is ieder deel (ook: mens) van God verbonden met God en draagt ieder deel (ook: mens) God in zich. God openbaart zijn eigen godheid niet tegenover zichzelf door uiterlijke waarneming, maar door innerlijke ervaring. Wanneer de innerlijke ervaring Gods eigen godheid heeft geopenbaard, is uiterlijke waarneming overbodig. Indien uiterlijke waarneming noodzakelijk is, is innerlijke ervaring onmogelijk.

## WAAROM WIJ OP AARDE ZIJN

God heeft ons geschapen om Zichzelf als God te kennen. Wij moeten onszelf leren kennen als een deel van God. Hiertoe moeten wij onszelf eerst leren kennen als iets anders dan God (want je kunt niet iets leren als je het al weet). Dit wordt bereikt doordat wij, als wij op Aarde komen, vergeten dat we een deel van God zijn. Wij kunnen pas een deel van God *zijn* als wij dit *ervaren* hebben. Wij zijn hier dus op Aarde om ons te herinneren, door de ervaring, Wie wij werkelijk zijn. Een mens is zich niet bewust van de werkelijkheid, want hij denkt dat hij afgescheiden is van God (hij is vergeten dat hij een deel van God is). De mens kan de werkelijkheid dus niet waarnemen, maar hij is zich hiervan niet bewust. Veel mensen hebben daarom niet de behoefte om 'anders' te gaan waarnemen. Als we een 'bewust' mens willen worden, moet we 'het ego overwinnen'. Het ego namelijk zorgt ervoor dat wij ons afgescheiden voelen van God (of: van elkaar). Jezus zegt: "Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven." (Mattheus 5:5). Het begrip 'zachtmoedig' wordt hier vaak verkeerd geïnterpreteerd. Het betekent gewoon: 'zonder ego'. Bij de overwinning van het ego zullen we ons ook moeten losmaken van onze aardse behoeften. Een hoop mensen kiezen hier niet voor. In de Bijbel staat: "Velen zijn geroepen, weinigen uitverkoren". Dit moet je lezen als: "Allen zijn geroepen, maar weinigen verkiezen te luisteren". Dat men niet wil luisteren heeft te maken met het feit dat men z'n aardse behoeften niet wil opgeven. Men is in feite tevreden met het leven hier op Aarde. Daarom staat in de Bijbel: "Het is gemakkelijker dat een kameel gaat door het oog van een naald, dan dat een rijke het Koninkrijk Gods binnengaat." (Mattheus 19:24). De vergelijking heeft op zich niets met geld te maken, maar wel met de vraag of je je kunt losmaken van je aardse behoeften. Uiteindelijk bewandelt iedereen de weg, is het niet in dit leven, dan misschien wel in een volgend leven. Steeds weer keren wij als ziel vanuit de Eenheid terug naar de Aarde om daar uiteindelijk, als we het in diepste in de aardse materie zitten, de weg terugvinden en te kunnen ervaren Wie wij werkelijk zijn. Dit proces wordt uitgebeeld in de gelijkenis van de verloren zoon (Lucas 15:11-32).

Om op Aarde ervaringen op te kunnen doen, moeten we ons 'losmaken' van de Eenheid, (want in de Eenheid is er geen onderscheid en bijgevolg is ervaring opdoen onmogelijk) en moeten we leven in de dualiteit (of polariteit). Dat wil zeggen dat we alleen iets kunnen ervaren als we ook het tegengestelde kunnen ervaren. Bijvoorbeeld: naast liefde moet er ook angst zijn. Hierdoor kan liefde bestaan als een ding dat ervaren kan worden. Alles wat niet liefde is, wordt angst genoemd. Om het 'goede' te kunnen ervaren, moeten we ook het 'kwade' kunnen ervaren. Het ontstaan van de dualiteit is dus nodig geweest om ons dingen te kunnen laten ervaren. In de Bijbel wordt het ontstaan van de dualiteit symbolisch weergegeven met de zondeval in Genesis 3.

## ZONDEN

Zonden zijn een uiting van angst, want het kan geen uiting van liefde zijn. Doordat wij in het Christendom van God een persoonlijke god hebben gemaakt, zijn wij bang dat Hij ons zal straffen voor onze zonden. Dit is niet logisch, want wat wij 'zonden' noemen is nodig voor ons om het tegengestelde, liefde, te kunnen ervaren. Dus eigenlijk bestaan er geen zonden. Althans niet in de betekenis die wij eraan gegeven hebben. Maar indien er zoiets als zonde zou bestaan, dan is dat: jezelf toestaan te worden wat je bent door de ervaringen van anderen.

Velen denken dat Jezus aan het kruis gestorven is om onze zonden te vergeven. Maar wij zijn van goddelijke herkomst, dus wat valt er te vergeven? Jezus heeft het ons voorgedaan en het enige dat wij moeten doen, is dezelfde weg bewandelen die Jezus bewandeld heeft. Hij zegt ook: "Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij" (Johannes 14:6). Als je "tot de Vader komt", dan ben je je bewust geworden van je goddelijke afkomst. En "door Mij" zou je kunnen vertalen met: "door te leven zoals Jezus".

De 'slechte' of 'zondige' dingen die gebeuren zijn door ons zelf gekozen. De fout ligt niet in het kiezen, maar in het feit dat wij ze 'slecht' noemen. Want door ze 'slecht' te noemen, noemen wij onszelf 'slecht', aangezien wij ze hebben geschapen. Wij kunnen echter niet aanvaarden dat wij

onzelf 'slecht' noemen. Daarom verloochenen wij onze eigen schepping. Dit leidt ertoe dat wij een wereld accepteren waarin de omstandigheden zijn zoals ze zijn.

## HEMEL EN HEL

In de Bijbel heeft Jezus het regelmatig over "het koninkrijk Gods" of "het koninkrijk der hemelen". Het wordt door Jezus met veel dingen vergeleken (o.a. Mattheus 13:24-35). Het gaat hierbij altijd om een innerlijk koninkrijk. Als je tijdens je leven op Aarde kunt ervaren Wie je werkelijk bent, dan kom je het "Koninkrijk Gods" binnen. Dit is de hemel en het is dus geen fysieke plaats ergens in het universum. Hetzelfde geldt voor de hel. De hel is de ervaring van de slechtst mogelijke uitkomst van je keuzes, beslissingen en creaties. Het is het natuurlijke gevolg van elke gedachte die God ontkent of nee zegt tegen Wie jij bent in relatie tot God. Hel is het tegenovergestelde van vreugde. Het is onvervuld zijn. Het is weten Wie en Wat je bent, maar het niet kunnen ervaren.

## MEER UITSPRAKEN VAN JEZUS

Met enige esoterische kennis worden de uitspraken van Jezus een stuk begrijpelijker. Toch is vooral de symboliek van Jezus niet altijd even gemakkelijk te doorzien. Zo zegt hij bijvoorbeeld "Meent gij, dat Ik gekomen ben om vrede op Aarde te brengen? Neen, zeg Ik u, veeleer verdeeldheid." (Lucas 12:51). Je kunt dit letterlijk opvatten, want zo is het ook gegaan in de geschiedenis. Je kunt bij iemand als Jezus niet neutraal blijven. Je bent of voor hem of tegen hem en dit veroorzaakt verdeeldheid. Symbolisch bedoelt Jezus de verdeeldheid die in jezelf ontstaat. 'Vrede' betekent hier dat je niets hoeft te doen. Maar het proces van bewustwording betekent hard werken aan jezelf (zie hoofdstuk 4). Er ontstaat wrijving en innerlijke verdeeldheid omdat langzamerhand de oude patronen niet meer blijken te passen.

In de vergelijking van het verloren schaap (o.a. Mattheus 18:12-14) laat een herder 99 schapen in de steek om één verloren schaap te redden en "dat hij zich over dat ene schaap meer verblijdt dan over de negenennegentig, die niet verdwaald waren." Het schaap dat verdwaalt, staat symbool voor de mens die zich op het spirituele pad begeeft en daarmee verdwaalt van de mensen die nog in hun oude patronen blijven hangen. Natuurlijk zal God zich daarover verblijden, want 'tot God komen' betekent dat je het 'Koninkrijk der hemelen' in jezelf hebt gevonden en dat je vanuit jouw kern of blauwdruk gaat leven en niet meer vanuit impulsen van buitenaf.

Jezus spreekt vaak over het 'Koninkrijk der hemelen' in de vorm van vergelijkingen. Hij vergelijkt het bijvoorbeeld met een koopman die een kostbare parel vond en alles verkocht om die parel te kopen (Mattheus 13:45-46). Hoewel het hier over 'kopen' gaat, betekent deze vergelijking juist dat je je niet moet hechten aan materieel bezit. De parel staat voor het onvergankelijke. Dat wat je in jezelf kunt vinden. Al het andere (materiële) kun je kwijtraken en het is niet zinvol je daar op te richten.

Jezus zegt dat als je het 'Koninkrijk der hemelen' wilt binnen gaan, je moet zijn zoals een kind (o.a. Mattheus 18:3). Kinderen zijn nog verbonden met de Eenheid. Jonge kinderen zijn nog egoloos. Volwassenen, die inmiddels een ego hebben opgebouwd, moeten die weer afbreken. Zo zal iedereen die in deze wereld wil slagen, mislukken in het koninkrijk van God. Je leeft dan vanuit je hoofd, je speelt een rol. Een kind is gewoon kind en heeft nog geen bevestiging van de omgeving nodig. Het is net als een blinde die ziende wordt. Hij heeft ook geen getuige nodig die zegt dat het zo is. Een bewust mens (zoals Jezus) is het denken ontstegen, omdat hij de zinloosheid ervan heeft ingezien. Hij heeft ingezien dat het de grootste onzin is een geslaagd mens te zijn in deze wereld. Hij heeft het verlangen naar succes, het verlangen indruk te maken op anderen, de grootste en belangrijkste te zijn laten varen. Kortom, hij heeft het niet meer nodig zijn ego te vervullen. Dat inzicht alleen al leidt tot transformatie.

Jezus zegt: "Weest niet bezorgd over uw leven, wat gij zult eten of over uw lichaam, waarmee gij u zult kleden." (Lucas 12:22). Hier appelleert Jezus op ons zelfbeeld en adviseert om jezelf

te aanvaarden zoals je bent. Dat is heel moeilijk, omdat ons zelfbeeld is gevormd door onze opvoeding. Wanneer je als kind nog een verbintenis met de eenheid bezit, wordt je door volwassenen geconfronteerd met van alles wat niet mag, niet goed is etc. Hiermee raken we langzaam de verbintenis met de eenheid kwijt en gaan we een identiteit opbouwen (wat op zich noodzakelijk is om hier op Aarde in de dualiteit te kunnen ervaren). Er wordt zo ook een zelfbeeld gebaseerd op angst gevormd wat neerkomt op: ik ben niet goed genoeg. Accepteer jezelf en de angst verdwijnt.

Zelfkennis is erg moeilijk, omdat je in feite bang bent jezelf te kennen. Als je werkelijk in jezelf doordringt, zal blijken dat het beeld dat je de wereld van jezelf hebt voorgehouden vals is. Het is voor ons comfortabeler de illusie in stand te houden. Je kunt jezelf terug vinden in anderen. Anderen zijn een spiegel voor ons en dat is confronterend. Het is daarom altijd de ander die iets mankeert. Dit geeft ons ook een gevoel 'goed' te zijn. Kritiek leveren op een ander, maakt jezelf beter dan de ander en dat geeft een prettig gevoel. De ander zwart maken, pesten, uitlachen, respectloos behandelen en noem maar op. Het zijn allemaal trucs om niet naar jezelf te hoeven kijken. Jezus wijst ons hier op in zijn bekende uitspraak "Wat ziet gij de splinter in het oog van uw broeder, maar de balk in uw eigen oog bemerkt gij niet?" (o.a. Mattheus 7:3). Oordelen is een daad van het ego, gebaseerd op afgescheidenheid en ongelijkwaardigheid, voorkomend uit angst. Mensen zijn verschillend, maar volkomen gelijkwaardig.

## 4. WERKEN AAN JEZELF

### INLEIDING

Wij menen in ons hoofd de werkelijkheid te kennen of te kunnen bevatten. Dat is niet zo. De Werkelijkheid moet je kunnen voelen. Hierbij hoort een moeizaam proces, waar velen niet eens aan willen beginnen. Maar als je eenmaal de beslissing hebt genomen op weg te gaan, dan is het uiteindelijke doel je denken en voelen zo te integreren, dat je één wordt. Je denken is dan vrij van oordeel en bedachte dogma's. Je gevoel is dan zuiver, los van de emotie.

We zijn hier op Aarde om te *ervaren*, niet om iets te leren. Bij het leren wordt je in een keurslijf gedwongen waarin normen en waarden worden gehanteerd die niet de jouwe hoeven te zijn. Het leven begrijp je niet door te leren, maar door te ervaren. Ervaren doe je via het gevoel en deze route levert besef op, zodat we onze lang vergeten Eenheid weer ervaren. Dit is de kern van het proces van bewustwording. Als wij op Aarde in een nieuw lichaam incarneren is (globaal) al de keuze gemaakt wat wij gaan ervaren. En de mogelijkheden zijn eindeloos: van rijkdom tot armoede, van oorlog tot vrede, van ziekte tot gezondheid, van haat tot liefde etc. Dit is mogelijk, omdat de Aarde een plek is waar dualiteit (of polariteit) heerst. Zonder tegenstellingen valt er niets te ervaren. Dit is ook de reden dat we onszelf na de geboorte uit de Eenheid hebben gedacht. Ons idee van afgescheidenheid is weliswaar een illusie, maar noodzakelijk voor het proces van bewustwording. Het is wezenlijk het bovenstaande te beseffen, want als we gaan kwalificeren, komen we geen stap verder.

Bewustwording is een proces door de dualiteit heen. Er geldt dat elk ervaren, elke gebeurtenis die je dichterbij jezelf brengt waardevol is. Ongeacht of deze gebeurtenis in onze ogen naar of leuk is. Met wat een ander ervaart, heb jij niets te maken. Het is nooit beter of slechter dan wat jij ervaart. Alle situaties brengen ons datgene wat we voor onze ontwikkeling nodig hebben. Je ego is hierbij een tegenwerker. Het ego is in eerst instantie nodig, omdat het je een plek en een kenmerk op Aarde geeft. Daarna wordt het ballast. Als je tot bewustwording komt, laat je je ego los en ga je leven naar je wezen en aard waar de transformatie plaatsvindt. Daar kom je nog allerlei moeilijkheden tegen, maar die zijn dan mogelijkheden geworden. Transformatie maakt dat je niet meer meegaat in de beweging van de buitenwereld. Zo kun je bijvoorbeeld angst transformeren tot moed. Dan durf je angst onder ogen te zien. Transformatie vindt plaats in de ziel, in je wezen en aard, en is alleen mogelijk als je het ego ervoor weghaalt. Je zult in je beleving naar binnen moeten gaan en daar jezelf moeten ervaren, ook de donkerste aspecten van jezelf moeten voelen, zonder daar een oordeel aan te verbinden, om bij je kern te komen. Je laat je ego pas los als je ten diepste beseft dat je het niet meer nodig hebt. Pas dan zit je niet meer vast aan het beeld van jezelf dat je hebt bedacht.

### IDENTIFICATIE MET HET EGO

Identificatie met je verstand heeft tot gevolg dat het denken dwangmatig wordt. De dwang om vrijwel helemaal te leven vanuit herinnering en verwachting. Wat heeft dit tot gevolg: een overmaat aan *verleden* levert schuldgevoelens, spijt, wrok, grieven, treurigheid, bitterheid en elke vorm van niet kunnen vergeven op. Een overmaat aan *toekomst* levert onbehagen, vrees, spanning, stress en zorgen (allemaal vormen van angst) op. Jezelf definiëren door denken betekent altijd dat je jezelf beperkt.

Het ego is niet tevreden met hebben, alleen met *meer* willen hebben. Daardoor zorgt het ego voor identificatie met dingen. Als alle uiterlijke dingen wegvallen, bijvoorbeeld op je sterfbed, beseft je dat geen enkel ding ooit iets te maken had met wie je bent.

Mensen spelen rollen en identificeren zich met hun rol. Wat er werkelijk toe doet is niet welke functie je in de wereld hebt, maar of je je zozeer met je functie identificeert dat je in de macht ervan komt en die functie een rol wordt die je speelt. Als je een rol speelt, ben je onbewust. Waarom speelt het ego rollen? Vanwege één onbewuste gedachte: *ik ben niet genoeg*. Verstand is ook alle onbewuste mentaal-emotionele reactiepatronen. Een emotie is een afspiegeling van het verstand in het lichaam. De pijn die je nu scheidt neemt altijd de vorm aan

van niet-aanvaarden, de vorm van een onbewuste weerstand tegen was IS. Op het niveau van het denken, is die weerstand de een of andere vorm van veroordeling. Op het emotionele vlak is het een vorm van negativiteit. De pijn die je ervaart laat een residu achter dat in je voortleeft. Het vermengt zich met pijn uit het verleden die er al was. Deze opgehoopte pijn is negatieve energie die je lichaam en geest bezet. In hoofdstuk 2 werd al aangestipt dat dit door Eckhart Tolle 'pijnlichaam' wordt genoemd. Het pijnlichaam wil overleven en dat lukt als je je er mee identificeert.

## HET BEGIN

In tegenstelling tot volwassenen heeft een jong kind niemand nodig om hem te bevestigen of te ontkennen. Zo'n kind reageert autonoom, dat wil zeggen dat het niet mechanisch (volgens vaste patronen) reageert op impulsen die van buitenaf komen, zoals wij dat doen. Een jong kind leeft nog in de energie van de plek waar het vandaan komt. Op Aarde gaat het wel zijn ego ontwikkelen. Dat is nodig, anders heeft het hier op Aarde geen plek. Dit gaat gepaard met vergelijken en dat gebeurt in de basisschoolperiode. De ontwikkeling van het kind wordt bepaald door de factoren cultuur, gezin en eigen beleving (d.w.z. hoe het kind kijkt naar de dingen die het meemaakt). Door de opvoeding brengen wij kinderen in een structuur en laten we ze kennis maken met de aardse werkelijkheid. Het kind is hierbij zo geobsedeerd door de buitenkant, het beeld waar je aan moet voldoen, dat het gaandeweg de voeling met de binnenkant vergeet. Bij het opvoeden gebruiken wij waarden en normen. Die komen echter niet voort uit een besef van de Eenheid, maar vanuit de sanctie en zijn derhalve gebaseerd op angst. Uiteindelijk krijgt iedere generatie de frustraties en de pijn van zijn opvoeders over zich heen.

Ouders reageren op hun kinderen vanuit hun eigen beperking dat zo maatstaf wordt voor het gebrek aan ruimte dat een kind in de opvoeding ervaart. Daarom gaan pubers zich afzetten en willen ze op eigen benen staan. Zo kunnen zij hun ego verder opbouwen. Steeds op zoek naar bevestiging van het ego. Wij zijn allemaal uit op die acceptatie door de ander. Uiteindelijk gaan we leven volgens vaste patronen (overeenkomstig ons ego) en binnen die patronen ervaren we steeds hetzelfde. Je wordt steeds om dezelfde dingen bang, boos, blij etc. Om bewust te worden zul je die patronen moeten doorbreken. Pas als je gaat beseffen dat je die patronen niet meer nodig hebt, kun je ze loslaten.

## DE OMMEKEER

Er zijn mensen die tot hun dood conform hun ego leven. Die zullen niet tot het besef komen dat ze een masker drager, want dat masker is voor hen realiteit. Er zijn ook mensen die, als gevolg van een bepaalde gebeurtenis (een schok), uit hun normale doen worden gehaald. Op zo'n moment kan het zijn dat je even ziet wie je werkelijk bent, al is het maar in een flits. Er kunnen dan twee dingen gebeuren: iemand wordt nieuwsgierig of iemand schrikt zo dat hij meteen weer de ogen dicht doet en opnieuw in de mist terecht komt. Uit het patroon stappen is buitengewoon lastig en kan ook alleen gebeuren als gevolg van een schok. Het ego zit namelijk constant in de weg, vragend om bevestiging. Zodra je die bevestiging niet meer nodig hebt, dan 'ben' je gewoon. En wat men daarvan vindt doet niet ter zake.

Nu heeft ieder mens de potentie om bewust te worden, maar niet iedereen zal dat punt op hetzelfde tijdstip bereiken. Het begint met de zoektocht naar jezelf. Hoe, is vaak onduidelijk, maar er is een soort oergevoel van: 'Het kan anders'. Mensen die op zoek gaan naar iemand die ze het proces uit handen neemt, komen niet ver. Ze willen alleen volgen en geven daarmee alle verantwoordelijkheid voor zichzelf weg. Leef je eigen leven. Zoeken naar jezelf betekent eigenlijk: toelaten. Er is geen gemakkelijkste weg, geen short cut. Als je niet bereid bent om je eigen modder op te ruimen, dan kun je het vergeten. Jaren lang in patronen leven maakt dat je je emoties in het lichaam hebt opgeslagen. Wanneer dit wordt schoongemaakt, onderga je een fysieke verandering. Je lichaam geeft signalen af en je wordt je er van bewust dat die signalen

een functie hebben. Je gaat luisteren naar je lichaam. Je lichaam komt in evenwicht, je gevoeligheid neemt toe en daarmee ervaar je je lichaam anders. Je zakt steeds meer vanuit je hoofd naar je buik, je eigenlijke woonkamer. Denk er aan dat je ademt vanuit je buik, omdat daar je basis is. Leef in je persoonlijke ritme. D.w.z. een dag- en nachtritme dat afgestemd is op jouw lichamelijke gesteldheid. En eet wat je voelt, niet wat je denkt.

Bij het op pad gaan (d.w.z. beginnen met het proces van bewustwording) kun je met geen mogelijkheid bedenken hoe het proces in elkaar zit. Als je dat gaat proberen, raak je geobsedeerd en zit je nog vaster dan voorheen. Word nieuwsgierig naar wat gaat komen en besef dat alleen het ervaren van elke stap je de tocht doet volbrengen. Je zult in het proces hoe dan ook de angst tegen komen. Angst om uit het oude patroon te stappen, waardoor je de controle dreigt te verliezen. Dat kan nooit met het hoofd, dus door het te bedenken, maar uitsluitend vanuit het gevoel. Dat gevoel zit in je buik, in het harapunt, drie centimeter onder je navel. Je zult dus om te beginnen in je buik moeten kunnen voelen. Als dat lukt, ga je dingen voelen die je tot die tijd hebt bedacht. Dat kan angst, pijn en verdriet oproepen, omdat die gevoelens geblokkeerd werden door het denken. Gevoelens worden ook afgeschermd door de emotie. Als iemand bijvoorbeeld een opmerking maakt die de angst van een ander raakt, zullen emoties zoals huilen of in woede ontsteken als bescherming dienen. Veel mensen slaan vast in de emotie, omdat het zo lekker is. Boosheid kan bijzonder puur zijn, maar als boosheid voortkomt uit je emotie, dan gaat het alleen om jouw frustratie. Ieder mens heeft minder leuke eigenschappen in z'n essentie en als je dat niet tegenover jezelf toegeeft, ga je precies voorbij aan de kern van dit hele proces.

#### AAN HET WERK

'Ken uzelf' is belangrijk en daarom moet je kunnen waarnemen. Er zijn constant impulsen van buitenaf die iets in jou raken. Daar moet je naar toe: wat wordt er in mij geraakt? Daarvoor is het eerst noodzakelijk te beseffen dat er niets buiten jezelf is. Als je bijvoorbeeld geïrriteerd raakt door iemand, ligt de oorzaak niet bij die persoon, maar bij datgene wat er in jou geraakt wordt. Dit moet je, zonder oordeel(!), registeren en vervolgens in jezelf gaan kijken: 'Ho, wat gebeurt er nu met mij'. Pas als je erkent dat er iets in jou geraakt wordt wat irritatie opwekt, kun je er iets mee. Zolang je dit ontkent of je je er tegen verzet, zul je in je oude patronen blijven: je raakt steeds weer geïrriteerd door dezelfde dingen. Eigenlijk zijn mensen net machines: ze zijn alleen in staat te reageren op wat er op hun af komt. Ze gaan dus steeds met de beweging mee. Ze reageren niet autonoom. Door waar te nemen en in jezelf te keren (gevoel) krijg je zicht op je patronen en kun je ze gaan ontregelen. Dat is overigens nog een hele klus. Het ego zal aan alle kanten protesteren en in de weerstand schieten, want het denken wil de controle niet kwijtraken. Als het je lukt niet mee te gaan in de beweging, koppel je de waarneming los van de waarnemer. Dan ben je geen marionet meer bij wie je alleen maar aan de touwtjes hoeft te trekken voor een reactie.

Bij waarnemen naar binnen zet je een alerte toeschouwer achter je neer die over je schouder meekijkt naar binnen, maar beseft dat hij de waarneming niet is. En die alerte toeschouwer ben je zelf. Bij elk waarnemen dien je het oordeel weg te laten. Anders zie je alleen het kader waarin het oordeel de gebeurtenissen plaatst. Lastig, want oordelen hoort bij ons zelfbeeld en wordt gevoed door angst. Maar: waarnemen is ervaren, niet vergelijken. Dus ook niet teruggrijpen naar wat we in het verleden hebben meegemaakt. Steeds in het NU zijn is een voorwaarde om te kunnen waarnemen. Dit is te vergelijken met een kind dat met grote ogen de wereld in kijkt. Zet je verwachting op nul en kijk alleen maar wat er gebeurt. Je zult hierbij ongetwijfeld (een bepaalde vorm van) angst tegenkomen. Dit haalt je volledig uit het 'nu', want angst heeft altijd te maken met 'straks'. De enige manier om angst los te laten is ten diepste beseffen dat je hem niet meer nodig hebt. Dan neem je afscheid in vrede.

## DE IDENTIFICATIE LOSLATEN

In feite is het heel gemakkelijk de identificatie met het ego of het pijnlichaam los te laten: beseffen dat je je er mee identificeert. Hiertoe moet je jezelf steeds waarnemen (zonder oordeel!). Je stapt uit je reactiepatronen door de werking van het verstand waar te nemen en dan kun je het huidige moment in zijn waarde laten. Je zit dan niet meer gevangen. Door zelfobservatie komt er automatisch meer aanwezigheid in je leven. Je kunt zo ook je gehechtheid aan dingen loslaten: wees je bewust van je gehechtheid. Op dat moment identificeer je je er al niet meer mee. En kijk ook eens naar je dwangmatige behoefte om gelijk te hebben en de ander in het ongelijk te stellen. Allemaal van het ego. Stel jezelf regelmatig de volgende vraag: voel ik mij op dit moment op mijn gemak? Of: wat gaat er op dit moment in mij om? Probeer jezelf erop te betrappen dat je klaagt. Het betekent altijd dat je niet accepteert wat IS.

Als je kunt *vergeven*, is dat nooit een actie van het ego. Voor het vergeven geldt: vestig je aandacht op het voelen van de emotie en ga na of je verstand niet vasthoudt aan bepaalde grieven, zoals verwijten, zelfmedelijden of wrok, waardoor de emotie voedsel krijgt. In dat geval heb je niet vergeven. Op het moment dat je werkelijk vergeeft, heb je je kracht veroverd op het verstand, want het verstand kan niet vergeven.

We zitten vol met *negatieve emoties*. Die kun je ook loslaten: stel je voor dat je doorzichtig wordt voor de uiterlijke oorzaak van die reactie. Begin met kleine dingen. Je hoort bijvoorbeeld een autoalarm en er komt irritatie bij je op. Wat is het doel van die irritatie? Geen enkel. Het verstand heeft deze irritatie in het leven geroepen, omdat het onbewust gelooft dat dit verzet op de een of andere manier een einde kan maken aan de ongewenste toestand. Door je nu voor te stellen dat je helemaal transparant bent, gaat het geluid dwars door je heen. Na enige oefening kun je al veel dingen 'die niet horen te gebeuren' dwars door je heen laten gaan. Ook als iemand bijvoorbeeld iets tegen je zegt dat kwetsend of grof bedoeld is. Die opmerking laat je dwars door je heen gaan. Bied er geen verzet tegen. Dan is het net alsof er niemand meer is om te kwetsen. Dat is vergeving. Los daarvan kun je die persoon natuurlijk wel vertellen dat zijn/haar gedrag onaanvaardbaar is, maar die persoon heeft niet meer de macht om over je innerlijke toestand te heersen. Dit is ook wat Jezus bedoelde met zijn uitspraak 'de andere wang toekeren'.

Een goede meditatieoefening is: letten op je *ademhaling*. Dat alleen al is voldoende om je aandacht te onttrekken aan het denken (want ademen heeft geen vorm, waar het verstand zich mee zou kunnen identificeren) en ruimte te scheppen. Je komt al heel snel tot rust als je 7 tellen langzaam inademt, 1 tel vasthouden, 7 tellen langzaam uitademen, 1 tel vasthouden enzovoort.

Je komt ook uit je denken als je handelingen bewust verricht. Dat wil zeggen dat je iedere handeling tot je hoofddoel maakt. Bijvoorbeeld: het hoofddoel van door de kamer lopen is "door de kamer lopen", het secundaire doel is aan de andere kant een boek oppakken. Op het moment dat je daar bent en het boek oppakt is dat je hoofddoel. Enzovoort. De handelingen die je verricht moeten eigenlijk altijd uitgaan van één van de drie volgende aspecten: aanvaarding, plezier en enthousiasme. Met "aanvaarding" krijg je bijvoorbeeld te maken als je 's nachts in de stromende koude regen een band van je auto moet verwisselen. Het heeft dan geen zin om je tegen die handeling te verzetten. Aanvaard dat het moet gebeuren en doe het gewoon. Aanvaarding betekent ook aanvaarding van het NU, dus accepteren van wat IS. Dat is overgave: de eenvoudige maar tegelijk diepe wijsheid van meegeven met in plaats van je te verzetten tegen de stroom van het leven. Dit niet doen levert angst op, want angst gaat steeds om wat zou kunnen gebeuren, maar nooit om wat NU gebeurt.

Ware vrijheid en bewust leven kenmerkt zich door "niet verzetten", "niet oordelen" en "onthechting".

## GEDACHTEN

De mens is een scheppend wezen. Een mens scheidt met zijn gedachten. Gedachten zijn creatief. Alleen de denkgheest kan scheppen, aangezien de ziel reeds geschapen is (als onderdeel van de Eenheid) en het lichaam een leermiddel voor de denkgheest vormt.

Alles wat je in deze wereld ziet, is de uitkomst van jouw gedachten erover. Hieronder staan aandachtspunten over gedachten die je als oefening kunt gebruiken. In eerste instantie betekent dit: wees bewust van jouw gedachten en de consequenties er van.

Wat je voor jezelf zoekt, geef dat aan een ander. Alleen al de ervaring dat je iets weggeeft, maakt dat je beseft dat je iets weg te geven *hebt*. Vervolgens wordt de nieuwe gedachte een ervaringsgegeven. Je begint het te "zijn". Als dat gebeurt heb je de motor van de krachtigste scheppingsmachine in het universum in werking gezet.

Je krijgt direct terug wat je denkt. Je bent wat je denkt. De mens scheidt zichzelf met z'n gedachten.

Je zult *nooit* krijgen wat je *wilt*, maar je zult alles *hebben* wat je maar *kiest*. Bij de gedachte iets te willen hebben of zijn, krijg je direct terug wat je denkt, namelijk de *wil* om iets te hebben of te zijn. Hetgeen je wilt hebben of zijn krijg je niet. Dit aspect wordt ook beschreven in de film 'The Secret'.

Gebruik om iets te bereiken de volgorde *zijn - doen - hebben* en niet andersom. Het is niet zo dat als je bepaalde dingen *hebt*, je dan bepaalde dingen kunt *doen*, zodat je (bijvoorbeeld) gelukkig kunt *zijn*. Ga er van uit dat je (bijvoorbeeld) gelukkig *bent*. Vanuit die zijnstoestand ga je bepaalde dingen *doen*, waardoor je zult krijgen en *hebben* waarvoor je gekozen hebt.

Gebruik bevestigingen (zoals: je kunt het!) niet als beweringen over wat jij wilt dat waar is, maar als uitspraken van iets waarvan jij al *weet* dat het waar is.

Negatieve gedachten creëren negatieve dingen en zijn bijgevolg nutteloos. Ze dienen geen enkel doel. Negativiteit is nimmer een teken van de ultieme waarheid.

Iedereen heeft de keuze om negatieve of positieve gedachten te hebben. Als je bepaalde dingen overkomen waardoor je je ellendig voelt heb je een keuze gemaakt voor negatieve gedachten. Kies voor positieve gedachten en je zult je anders voelen.

Vermijd zo veel mogelijk negatieve woorden. Vooral tegenover jezelf, maar ook tegenover anderen.

Er niet in slagen negatieve gevoelens tot uitdrukking te brengen laat ze nog niet verdwijnen; het houdt ze binnen. Negativiteit die binnen wordt gehouden, schaadt het lichaam en belast de ziel. 'Tot uitdrukking brengen' betekent hier niet dat je ze tegenover anderen moet uiten.

Een krachtige uitspraak is 'ik ben'. Pas dus op wat je daarachter zet. Is het negatief, dan krijg je negativiteit terug. Zorg dus dat het positief is. 'Ik ben' is de basis voor alles. Te 'zijn' is dus waar het om draait. Niet voor niets betekent de naam van God (YHWH) 'ik ben'.

Je wordt niet goed door proberen goed te zijn, maar door de goedheid te vinden die al in je zit en die goedheid te voorschijn te laten komen.

## BIDDEN

Gedachten zijn energie. Gedachten uitspreken maakt de energie krachtiger. Dit gebeurt onder andere bij het bidden. Het maakt niet uit tot wie of wat je bidt. Zoals eerder aangegeven ontvang je niets waar je om vraagt, maar alles wat je nodig hebt. Als je om kracht vraagt, krijg je moeilijkheden om je sterk te maken. Als je om wijsheid vraagt, krijg je problemen om ze te leren oplossen. Als je om moed vraagt, krijg je gevaren om ze te overwinnen. En als je om gunsten vraagt, krijg je kansen.

## 5. OP WEG NAAR 2012

### EEN METAFOOR

Twee mannen en een vrouw gaan, onafhankelijk van elkaar, op reis. Aan de twee mannen wordt verteld dat zij onvermijdelijk op reis gaan en hen wordt ook uitgelegd waarom. Maar wanneer dat precies gebeurt is niet bekend. De vrouw weet van niets en wordt ook niets verteld. De ene man reageert verontwaardigd en vol ongeloof. Iets in de trant van: "Hoezo op reis? Wat een onzin. Of ik op reis ga, bepaal ik nog altijd zelf. Ik sta net op het punt om een paar belangrijke orders binnen te halen. Ik heb een nieuw huis en een nieuwe auto. Daar wil ik eerst van genieten. Dus zit mij niet lastig te vallen met flauwekul over 'op reis gaan'." De andere man begrijpt en accepteert het feit dat hij binnenkort op reis moet gaan. Hij zorgt dat hij zich goed voorbereidt. Legt de spullen klaar die hij nodig heeft en neemt alle noodzakelijke maatregelen. De vrouw blijft in het ongewisse over wat haar te wachten staat.

Als het moment is aangebroken dat ze alle drie daadwerkelijk op reis moeten, zal de eerste man heftig protesteren. Hij begrijpt niet waarom het moet, maar merkt wel dat alles wat hij opgebouwd heeft ineens stort. Toch zal hij willen blijven vasthouden aan zijn manier van leven die hij gewend was. Hij krijgt het tijdens zijn reis zwaar te verduren, omdat hij zich constant blijft verzetten.

De tweede man heeft zich goed voorbereid en kan zonder al te veel problemen met zijn reis beginnen. Ook hij ziet om zich heen dat alles verandert, maar beseft dat deze reis hem juist naar betere tijden zal brengen. Alle moeilijkheden die hij tijdens zijn reis tegenkomt beschouwt hij als mogelijkheden om zijn reis steeds beter voort te zetten. Hij verzet zich niet tegen wat is en accepteert zijn reis als de enige mogelijkheid om te komen waar hij eigenlijk behoort te zijn. De vrouw wordt overvallen door het feit dat zij plotseling op reis moet. Zeer waarschijnlijk zal zij zich verzetten en het net als de eerste man erg moeilijk krijgen. Maar indien zij in staat is zich aan te passen aan de veranderingen, zal ook zij uiteindelijk zonder al te veel kleerscheuren de reis kunnen volbrengen.

### UITLEG

De metafoor hierboven geeft op vereenvoudigde wijze weer wat ons te wachten staat en dat wij zelf kunnen bepalen hoe moeilijk wij het daarmee krijgen. De Aarde en alles wat op Aarde leeft komt in een hogere en fijnere energie terecht. Dit proces is al aan de gang en niet te beïnvloeden door de mens. De manier waarop wij ons leven inrichten op Aarde wordt bepaald door energie. Op Aarde heerst nu één bepaalde basisenergie. Die energie is erg laag. Deze energie bepaalt onder andere dat op Aarde sprake is van dualiteit. Dit heeft verstrekende gevolgen, want alleen in de dualiteit kun je armoede, ziekte, honger, haat, nijd, oorlog, kwaad, leed, criminaliteit, terrorisme etc. ervaren. Daarnaast kun je ook het tegengestelde ervaren, maar het kan nooit uitsluitend dit tegengestelde zijn. Ook het feit dat er op Aarde twee geslachten zijn, man en vrouw, volgt rechtstreeks uit de dualiteit. Leven in de dualiteit betekent automatisch leven vanuit een idee van afgescheidenheid. En dit wordt allemaal in stand gehouden door de lage energie die op Aarde aanwezig is. Op Aarde zijn ook verschillen in energie merkbaar. Op plaatsen waar al heel lang onrust heerst, is de energie erg laag. Wij kunnen hier niets aan veranderen, ondanks onze goede bedoelingen (militaire ondersteuning, sturen van voedsel en medische hulp etc.). In feite houden wij hiermee die lagere energie in stand. Er zijn ook plaatsen op Aarde met een hogere energie. In de oude beschavingen was men gevoeliger en ook volledig op de hoogte van deze plaatsen. Wij leven nu vooral vanuit ons hoofd en daar komt een einde aan, want door de hoge energie waarin de Aarde terecht gaat wij meer vanuit ons gevoel, vanuit de buik, leven. We krijgen uiteindelijk besef van Eenheid en verbondenheid. Dit kan alleen maar vanuit een staat van onvoorwaardelijke Liefde. Het lijkt utopisch, maar dit is wel onze eindbestemming. Hoewel het dan lijkt alsof wij niets liever willen dan in die staat terecht te komen, gaat het niet zo gemakkelijk. Eerst moet al het oude afgebroken worden. Bovendien, en dat is zeer belangrijk, kunnen wij niet met onze oude

energie, en onze dualistische opvattingen, vertoeven in een wereld vol hogere energie. Dit betekent dat wij hard aan onszelf moeten werken om innerlijk klaar te zijn voor grote omwenteling. De tweede man in de metafoor beseft dit en gaat aan de slag. Gelukkig geldt voor iedereen die dit leest (en nog niet besloten heeft dat hier alleen maar larioek staat) dat je ook al bezig bent met de voorbereidingen. Een grote groep mensen zit zo vast in hun hoofd, dat zij niets willen weten van een op handen zijnde verandering. Hun gehechtheid aan materiële en aardse zaken is te sterk. Dit geldt voor de eerste man in de metafoor. Als je zulke mensen kent en je hebt met ze te doen, laat ze dan toch met rust. Ieder heeft z'n eigen proces te ondergaan. Denk nog eens terug aan die uitspraak uit de Bijbel die in hoofdstuk 3 is aangehaald: "Velen zijn geroepen, weinigen uitverkoren". Als je dit interpreteert als: "Allen zijn geroepen, maar weinigen verkiezen te luisteren", dan wordt het duidelijk. Gun iedereen z'n eigen proces.

Sommigen zijn nog onwetend over wat er gaat gebeuren, zoals de vrouw in de metafoor. Ook dat hoort bij hun proces. De mensen informeren is goed, maar dan zonder dwang. Hoe zij met de situatie omgaan, hangt helemaal af van hun keuzes en aanpassingsvermogen. De mensen die zich nu aan het voorbereiden zijn, kunnen de veranderingen het gemakkelijkst het hoofd bieden. Maar dit voorbereiden kun je niet afdwingen. Je loopt vanzelf in jouw leven tegen dingen aan waardoor je gaat groeien in bewustzijn.

In de tekst hieronder komen alle zaken, op een andere manier belicht nog eens aan de orde.

## EEN BLIK OP DE AARDE

Probeer eens afstand te nemen van de Aarde en het leven op Aarde. Stel dat je vanaf een andere planeet naar de Aarde kijkt vanuit een eenheidsbesef (dit concept wordt onder andere toegepast door Gurdjieff in zijn eerste boek 'Beëlzebubs verhalen aan zijn kleinzoon'). Je kunt dan zien dat het hier op Aarde nogal merkwaardig aan toe gaat. De mens is de enige diersoort die aan wederzijdse vernietiging doet. Alleen de mens is in staat om dat waar hij afhankelijk van is om zeep te helpen: de natuur. Op kleinere schaal kun je zien hoe mensen met elkaar omgaan, hoe mensen lijden door hun omgangsvormen en door ziekten die zij zelf in stand houden. Over ziekten wordt meer verteld in hoofdstuk 6. Wel moge het duidelijk zijn dat wij ziekten niet kunnen bestrijden. Een eenvoudige kosmische wet zegt: "Waar je je tegen verzet, blijft". Iets loslaten kan alleen via de acceptatie. Iets bestrijden is nooit een actie vanuit een eenheidsgevoel, maar uit een gevoel van afgescheidenheid. Zolang wij ons afgescheiden voelen, zal onze strijd tegen van alles wat je maar kunt bedenken uiteindelijk tevergeefs zijn. Volgens Gurdjieff is de mens niet in staat iets te doen. Hij kan alleen, als een machine, reageren op impulsen van buitenaf. Wat voorbeelden: wij proberen honger, armoede en ziekten te bestrijden, wij proberen de situatie in het Midden-Oosten en andere vuurhaarden op te lossen, wij bestrijden agressie, geweld en terrorisme etc. Het zal niet lukken op deze manier, want het ego en bijbehorende pijnlichaam zijn de eigenlijke heersers hier op Aarde.

## KARMA

In eerdere hoofdstukken is al het begrip karma ter sprake gekomen. Karma is de wet van oorzaak en gevolg ("wat je zaait, zul je oogsten"). Een kosmische wet op geestelijk niveau die volkomen neutraal is, maar die je ook nooit kunt ontlopen. Deze wet zorgt er op Aarde voor dat je geestelijk kunt groeien. Het is een middel tot bewustwording.

Wat er gebeurt op Aarde en in jouw leven is niets meer dan uitwerking van karma. Er zijn mensen die denken dat karma een straf is. Dat als je je in dit leven niet netjes gedraagt, je in een volgend leven de rekening gepresenteerd krijgt. Maar zonder karma zouden er geen mensen zijn op Aarde, want karma is juist de drijfveer van de bewuste geest om op Aarde te incarneren. Incarnatie moet een mogelijkheid bieden tot geestelijke groei. Indien deze mogelijkheid niet geboden wordt in een bepaalde tijd of tijdspanne, dan zal er geen incarnatie plaatsvinden. Hoewel de mens te allen tijde z'n vrije wil blijft behouden, is er toch door de bewuste geest van te voren een keuze gemaakt voor een karmisch programma. Voor wat je in jouw leven gaat

ervaren maakt het dus uit in welk land je geboren wordt (landskarma), in welk gezin of familie (familiekarma), of je als vrouw of man geboren wordt en wat je als zodanig gaat meemaken (persoonlijk karma). Die keuze door de bewuste geest voor een karmisch programma is niet willekeurig. Het zal dat programma zijn dat de meeste en beste mogelijkheden tot geestelijke groei biedt. Ook de meest verschrikkelijke en mensonterende ervaringen zijn door de bewuste geest gekozen. Juist die ervaringen bieden de meeste kans op spirituele groei. Men kiest niet direct voor het overkomen van iets ergs, maar indirect. Dat wil zeggen dat de bewuste geest voor een leven op Aarde kiest, waarbij er de mogelijkheid bestaat dat men met iets ergs (wat dat dan ook mag zijn) wordt geconfronteerd.

Het probleem is echter dat wij geen zicht hebben op ons karmisch programma. Het doorleven van karma zal daarom zelden op fijnstoffelijk en geestelijk niveau gebeuren, namelijk door het verkrijgen van inzicht. Daarentegen zal het karma vrijwel altijd via de materie uitgewerkt worden. Dat betekent: tegenslagen, rampspoed, ellende, oorlog etcetera en vooral: ziekte. In feite leeft de mens in disbalans of disharmonie. Karma zorgt er voor dat er weer harmonie is. En dat kan soms eeuwen op zich laten wachten. Voor de Joden bijvoorbeeld zal karma van vele duizenden jaren geleden uitgewerkt moeten worden. In deze veranderende wereld zal dit binnen afzienbare tijd gebeuren en dat betekent hoe dan ook een escalatie van het probleem in het Midden-Oosten met Israël als middelpunt. En de hele wereld staat machteloos. Want iedere hulp die waar dan ook geboden wordt leidt tot niets. Problemen in een bepaald gebied of land (oorlog, armoede, kindersterfte, hongersnood, ziekte enzovoort) houden pas op als het karma volledig doorleefd is.

#### DE NOODZAAK VAN TRANSFORMATIE

Willen wij gaan leven vanuit onze kern, vanuit Liefde, dan zal er een transformatie moeten plaatsvinden. Iedereen die zich op het pad van bewustwording begeeft is bezig met zo'n transformatie. In deze tijd zijn dat, in vergelijking met zo'n honderd jaar geleden, erg veel mensen. Toch zit de meerderheid van de mensheid vast in z'n hoofd en heeft geen enkele behoefte innerlijk te veranderen. Helaas zijn dit ook de op macht beluste (wereld)leiders. Een verandering gaat soms vrijwel ongemerkt, maar vaak na een dramatische gebeurtenis. Het maakt niets uit. In het proces van bewustwording zul je je gaan ontdoen van jouw ego.

Maar waarom zouden wij eigenlijk zo'n transformatie willen, waarbij je het ego loslaat? Het is een lastig proces. Waarom al die moeite doen? Kort gezegd komt het hierop neer: transformeren of sterven. Wij staan nu namelijk voor een radicale crisis. De oude manier om in de wereld te overleven, de wisselwerking met elkaar en met de natuur werkt niet meer. De overleving wordt bedreigd door schijnbaar onoverkomelijke problemen. Er zijn twee mogelijkheden: uitsterven of juist de beperkingen van de toestand overwinnen door een evolutionaire sprong te maken. In het Oude en Nieuwe Testament wordt gesproken over 'een nieuwe hemel en een nieuwe Aarde'. De hemel heeft betrekking op het innerlijk rijk van het bewustzijn. 'Een nieuwe hemel' is het opkomen van een totaal veranderde toestand van het menselijk bewustzijn en 'een nieuwe Aarde' is de afspiegeling daarvan in de stoffelijke wereld.

In verscheidene doorgevingen wordt ook over de transformatie gesproken. In een doorgeving van Jezus in 1996 werd onder andere verteld: "Ik zeg tot jullie: wees niet bang. Het is geen catastrofale verandering, maar eerder een nieuw begin. De hoge trillingsfrequentie die wij zenden om jullie te assisteren heeft een onzichtbare uitwerking op de mensen. Fysieke structuren zijn aan het veranderen. Dat beïnvloedt je hele wezen, inclusief je lichamelijke eigenschappen: zware en chaotische emoties, extreme stemmingen, gevoel van gebrek aan eigenwaarde, verwarring, angst. Slaappatronen en voorkeur voor voedsel veranderen. Grote vermoeidheid zul je soms voelen. [...] Behalve doorgevingen zenden we ook spiralen naar de Aarde, die negatieve energie uitbalanceren (de graancirkels)." De paragnost Daan Akkermans zei tijdens een lezing in 2004 over de graancirkels: "Ook moeder Aarde wordt voorbereid op de nieuwe energie. Dat is onder andere te merken aan de vele graancirkels die verschijnen. Dit zijn als het ware acupunctuurhealingen van de Aarde en geven de Aarde energie."

## WAAROM 2012?

De noodzaak van transformatie is hierboven uiteengezet. Wanneer wij niet in staat zijn meer vanuit ons gevoel te leven, is het met ons en de wereld gedaan. Kijk hoe het hier aan toe gaat en trek die lijn door naar de toekomst: einde verhaal. Het individuele bewustwordingsproces van de mens biedt geen soelaas. Het wordt massaal aangepakt. Dat regelt de kosmos voor ons. Er komt beduidend hogere en fijnere energie naar de Aarde. Dit is de energie van Onvoorwaardelijke Liefde. Het echte en het valse wordt van elkaar gescheiden. Dat wat echt, wat zuiver is en wat oprecht is, blijft. Bij die energie past de huidige samenleving niet meer. Die zal dan ook volledig afbrokkelen. Door die hogere energie zal zowel de Aarde als de mensheid spiritueel kunnen groeien. Dit proces is al aan de gang en zal zo rond 2012 z'n hoogtepunt bereiken. Het is frappant dat eeuwenoude voorspellingen onafhankelijk van elkaar op dit jaartal uitkomen. Zie voor gedetailleerde informatie over die voorspellingen het boek *Profetieën voor de 21<sup>e</sup> eeuw* van Moira Timms. In dit spirituele boek worden, naast een esoterisch getinte inleiding, de profetieën van verschillende herkomst wetenschappelijk onderbouwd uiteengezet.

## NAAR EEN ANDER TIJDPERK

De overgang naar een nieuw tijdperk, waar de profetieën over spreken, houdt direct verband met de precessie van de aardas. De aardas (die Noord- en Zuidpool verbindt) staat schuin onder een hoek van 23,5°. Net als een tol maakt die aardas een cirkelende (en tevens licht schommelende) beweging. Een volledige cirkel wordt in 25.826 jaar voltooid. In een mensenleven merk je daar niets van. Op lange termijn betekent dit dat bijvoorbeeld wanneer nu op 21 juni de aardas precies naar de Zon is gericht (langste dag), dit over ongeveer 13.000 jaar omgekeerd zal zijn. Dan is de aardas van de Zon gericht en wordt het winter (kortste dag). De precessie zorgt dus onder andere voor een hele langzame verschuiving van de seizoenen. De precessie heeft ook tot gevolg dat de aardas niet constant naar de Poolster gericht zal staan. Dit betekent dat ook de sterrenbeelden van de dierenriem (die in hetzelfde vlak liggen als waarin Aarde en Zon liggen) verschuiven. Vroeger (tijdens het begin van de astrologie, zo'n 2500 jaar geleden) kwam de Zon op in het sterrenbeeld Ram bij het begin van de lente. Gemiddeld genomen zal iedere 2152 jaar ( $\frac{1}{12}$  deel van 25.826 jaar) de Zon bij het begin van de lente in een ander sterrenbeeld opkomen. Na Ram werd dit Vissen (waarmee het zogenoemde Vissentijdperk aanbrak) en nu is dat inmiddels Waterman geworden. Het Waterman- of Aquariustijdperk is aangebroken. Omdat alles energie is en via energie met elkaar verbonden is, zal deze overgang merkbaar zijn voor ons. Het gaat om een geleidelijke overgang. De overgang van het Vissentijdperk naar het Watermantijdperk is wel een bijzondere overgang. Bij het Vissentijdperk hoort een dusdanige energie die ons heel diep in de materie en in het hoofd zet. Bij het Watermantijdperk hoort energie die meer past bij het gevoel, het innerlijk weten. Hoewel we geleidelijk van het ene naar het andere tijdperk gaan, gaat de overgang niet geruisloos maar schoksgewijs. Er staat ons dus nog wat te wachten. Het is ook niet voor niets dat er nu zoveel mensen zijn die zich bewust met esoterie en spiritualiteit gaan bezighouden. Uit gechannelde informatie blijkt dat de overgang naar het Watermantijdperk (of Aquariustijdperk) enige honderden jaren in beslag neemt en in feit al met de Franse Revolutie in 1789 begonnen is. Het is dus niet zo dat na 2012 alles klaar is. Zeker tot ver in de 22<sup>e</sup> eeuw zal de transformatie doorgaan. Deze transformatie is daadwerkelijk ingezet als de wereldbevolking begint af te nemen.

De Egyptenaren ten tijde van de profetieën waren al op de hoogte van de precessie van de aardas: de diagonalen van het grondvlak van de piramide van Gizeh hebben samen een afmeting van 25.826 'koninklijke duimen'. De piramide is eigenlijk een grote kalender waarin tal van gebeurtenissen voorspeld zijn. De kalender eindigt bij 2012. Volgens de hindoe-kosmologie gaan we rond 2012 van het 'donkere' (ijzeren) tijdperk Kali Yuga over naar het 'lichte' (gouden)

tijdperk Satya Yuga. De kalender van de Maya's geeft aan dat in 2012 een groot tijdperk wordt afgesloten (een baktun) en dat op 21 december 2012 een nieuw baktun begint.

Astronomisch gezien is die datum ook interessant. Op 21 december 2012 staan Aarde en Zon in één lijn met het centrum van ons melkwegstelsel. Dit zal in het verleden vaker gebeurd zijn, maar dat het uitgerekend tijdens een zonnewende (begin van de winter) gebeurt is vrij bijzonder.

Je zou je kunnen afvragen waarom de voorspellingen stoppen bij 2012. Dit heeft niets met het einde van de wereld te maken. Bedenk dat de voorspellingen gedaan zijn in een bepaalde lage aardse energie (wel hoger dan de huidige, want wij zitten wel op het dieptepunt). Vanuit die energie kun je onmogelijk een voorstelling maken van een nieuwe wereld in een veel hogere energie. De Openbaringen van Johannes in de Bijbel spreken ook over deze periode en wat hij aan visioenen doorkreeg ging zijn voorstellingsvermogen ver te boven. Hij kon dat dan ook alleen maar symbolisch weergeven.

#### WAT GEBEURT ER?

De moeilijkheid met voorspellingen waarbij een bepaald eindpunt wordt aangekondigd is, dat men sterk geneigd is vanuit de angst te reageren en allerlei onheilsscenario's te verzinnen. Natuurlijk betekent dat: 'de wereld vergaat'. Er zijn mensen die een stuk land boven op een berg kopen om daar te overleven. Maar de wereld vergaat helemaal niet en de mensheid ook niet. Althans: niet volledig. Kijk eens om je heen hoe de onrust op de Aarde toeneemt. Uiteindelijk zal er iets moeten escaleren, want een bewustzijnsovergang kan alleen via een schok plaatsvinden. De Aarde en de mensheid krijgen hoe dan ook te maken met hogere en fijnere energieën (zie hoofdstuk 2). Alles op Aarde is nu gebaseerd op lagere energieën en dat past op een gegeven moment niet meer. Dit betekent dat de meest starre structuren (die dus het meest aan deze lagere energieën 'gehecht' zijn) op Aarde als eerste zullen instorten. De gevestigde orde gaat op z'n gat. De onwrikbare Berlijnse muur is al gevallen. De kerken stromen leeg. Het monetaire stelsel staat al te wankelen (de kredietcrisis is slechts een beginnetje). Familiebanden worden verbroken. Het onderwijssysteem wordt anders. Veel kinderen die in deze tijd geboren worden zijn al geëquipeerd met de hogere energieën (de zogenoemde nieuwtijdskinderen). Zij ondervinden hinder van de huidige structuren en patronen. Zo ook in het onderwijs.

De Aarde ondervindt zelf ook een transformatie en ook daarbij gaat het schoksgewijs. Wij ervaren dit als geografische en klimatologische omwentelingen. De ziener Edgar Cayce voorspelde al voor het jaar 2000 of 2001 een omwisseling van de magnetische polen van de Aarde. Het is nog niet gebeurd, maar dat staat ons wel te wachten. Wetenschappers hebben vastgesteld dat zo'n ompoling vaker is voorgekomen en dat het er nu, volgens een bepaalde regelmaat, wel weer eens tijd voor is. Men heeft gemeten dat het magnetisch veld de afgelopen decennia met ruim 10% afgenomen. Bovendien is het magnetische noorden aan het verschuiven naar het oosten, ten opzichte van Europa. Wat niet meetbaar is, maar wat via gechannelde informatie is doorgegeven, is dat hierdoor de chakra's van de Aarde op de Noord- en Zuidpool een hogere energie kunnen aantrekken vanuit de Kosmos. Die energie heeft een andere frequentie en stroomt de aardatmosfeer binnen. Dit zorgt ervoor dat de oceaanstromen een andere beweging krijgen en hun warmte verplaatsen naar de polen. De oceanen nemen geleidelijk andere stromingen aan en het weer verandert. De invloed van CO<sub>2</sub> op het weer is gering.

Door de verandering van het magnetisch veld verandert de polarisatie van de Aarde. Als de polarisatie verandert, verandert alles. Ook op fijnstoffelijk gebied verandert alles.

Karmisch gezien is het te verwachten dat Nederland in de toekomst te maken krijgt met watersnood. Het voert al eeuwen lang een gevecht met het water en dat komt voort uit angst voor het water. In de nieuwe tijd zullen de Nederlanders een weg moeten vinden om in harmonie met het water te leven, zonder het te bestrijden.

'Verbeter de wereld, begin bij jezelf' is het credo van de nieuwe tijd. Doe een ander niet dat

aan wat u zelf niet wenst dat u wordt aangedaan. De rampen en grote transformaties die voorspeld zijn worden gebruikt om weer evenwicht voor de mensheid op Aarde te creëren. Hoe meer de mens in staat is, door inzicht, op fijnstoffelijke wijze karma uit te werken, des te minder hoeft dit op het materiële niveau te gebeuren. Dit blijkt onder andere ook uit het feit dat een aantal voorspellingen van Nostradamus (gelukkig) niet zijn uitgekomen. Wat hij voorspelde zijn gebeurtenissen die zich zouden kunnen voordoen. Het groeiende inzicht van de mensheid heeft er toe geleid dat deze gebeurtenissen niet meer nodig waren om karma te doorleven. Dat sommige mensen de toekomst kunnen voorspellen heeft overigens te maken met het feit dat de mens leeft in de gevolgen van de oorzaken. De mens creëert oorzaken en dus zal men in de gevolgen moeten leven. Kortom: met inzicht in de wet van oorzaak en gevolg zal men de toekomst (= de gevolgen) kunnen voorspellen als de oorzaken reeds bekend zijn.

De fijnere energie die de Aarde bereikt geeft de mensen de mogelijkheid om versneld hun karmische processen te doorlopen. Daarvoor dien je je wel bewust te zijn van de nieuwe energieën die op de Aarde worden ingestraald. Het versneld doorlopen van het karma is ook nodig, want oud karma in de Nieuwe Wereld zou remmend werken op de ontwikkeling ervan. Indien de mens begrijpt waarom hem steeds iets overkomt, zal ze door dit begrip en inzicht sneller het karma transformeren.

Ook de Aarde heeft een karma. In feite kun je stellen dat de mens het karma is van de Aarde. De mens zal vanuit de dualiteit de Aarde exploiteren en destructief handelen. De mens die bewust is zal niet verder werken aan de exploitatie van de Aarde en zal trachten in evenwicht te komen met zichzelf en daardoor als uitwerking met de Aarde. Maar slechts weinigen zijn bewust en zo zal uiteindelijk het karma van de Aarde over de mensen komen. Dat betekent een reiniging, een zuivering waarbij het menselijk ras wordt gereduceerd. Niet in één keer, niet plotseling, maar een uiteindelijke decimering van de mensheid staat wel op het programma.

Verder is natuurlijk niet te voorspellen wat er precies gaat gebeuren en hoe. Het is ook niet duidelijk in welke mate de mensheid gedecimeerd wordt. Zoals hierboven al gesteld is hangt dit onder meer af van het groeiend inzicht van de mensheid. Wat wel vaststaat is dat je de aanstaande veranderingen gemakkelijker het hoofd kunt bieden naarmate je meer vanuit je gevoel kunt leven. Voelen dat het op de huidige manier niet meer gaat en dat een verandering, hoe ingrijpend dan ook, plaats moet vinden levert meer op dan met angst en beven de toekomst tegemoet zien.

## 6. HOMEOPATHIE

### INLEIDING

Al eerder werd de kosmische wet 'waar je je tegen verzet, blijft' aangehaald. Deze wet is ook van toepassing op de homeopathie. De wetenschap heeft nogal wat moeite met de homeopathie. Het is immers bekend dat homeopathische middelen zeer sterk verdund zijn. De aanduiding D30 bijvoorbeeld betekent een verdunning van  $10^{30}$  keer. In een dergelijk homeopathisch middel zal geen enkel molecuul van de oorspronkelijke stof aanwezig zijn. Je hebt alleen het oplosmiddel, meestal alcohol. Wetenschappelijk gezien bestaat het homeopathisch middel alleen maar uit alcohol en zal daarom net zo onwerkzaam zijn als gewone alcohol. Toch blijkt uit onderzoeken dat de vele homeopathische middelen werken tegen alle mogelijke kwalen en ziekten. En soms zelfs beter dan de reguliere medicijnen. Het argument dat dit komt door het placebo-effect van homeopathische middelen houdt geen stand, want homeopathische middelen worden ook met succes toegepast bij dieren en die kun je niets wijsmaken. De werking van de homeopathie is dus niet wetenschappelijk te verklaren. Esoterisch gezien wel.

### ZIEKTE

Als je ziek bent wil je graag weer gezond worden. Onze opvatting is dat we de ziekte moeten bestrijden. Zo is het de wetenschap gelukt een aantal ziekten uit te roeien. Toch is het aantal zieke personen niet gedaald. Waar de ene ziekte verdwijnt, verschijnt de andere. Zo maken we nu een toename mee van psychische ziekten. De geneeskunde houdt zich bezig met de diagnose en therapie van 'ziekten' en ziet daarmee het eigenlijke probleem van het 'ziek zijn' over het hoofd. De zieke mens wordt door de geneeskunde niet behandeld, maar slechts zijn ziekten, zijn symptomen. Volgens de wet van de polariteit zijn ziekten 'een mensheid opgelegd goed'. Zonder ziekte bestaat er ook geen gezondheid. Ziekte moet dan ook niet bestreden worden. En: weerstand roept altijd weerstand op, strijd altijd strijd. Wie ziekte werkelijk begrepen heeft, kan niet meer over 'de strijd tegen ziekten' praten.

Het 'ziek zijn' zou je kunnen beschouwen als passieve leerfasen die de mens met een nog niet geaccepteerde werkelijkheid vertrouwd willen maken. Dit 'ziek zijn' wordt gesignaleerd door symptomen en ons de weg naar het 'ziek zijn' en de genezing ervan kunnen tonen. De symptomen zelf zijn geen ziekten. De geneeskunde wil de symptomen laten verdwijnen om een mens te genezen. Dit is vergelijkbaar met het losschroeven van een controlelampje op een defect apparaat en vervolgens beweren dat het apparaat gerepareerd is.

De mens heeft de ziekte nodig als spiegel. Iedere ziekte heeft een oorsprong in het geestelijke gebied. Het zal zich uiteindelijk in de stof manifesteren. Dat is geen straf, maar een logisch gevolg. De disbalans die er ontstaan is zal zich middels ziekte vereffenen, zodat er weer balans is. Het maakt daarbij niet uit wanneer die disbalans ontstaan is. Ziektebeelden zijn dus in feite gevolgen en geen oorzaken. Het nut van bepaalde ziektebeelden, het nut van het lijden is in feite dat men juist op het proces en in de diepte van het zijn in zijn totaliteit op een bepaald moment tot een inzicht komt en van daaruit de genezing kan plaatsvinden. Juist door medicinatie, waarbij de symptomen bestreden worden, geeft men de persoon in kwestie geen kans op genezing.

### HET PRINCIPE VAN DE HOMEOPATHIE

De huidige geneeskunde denkt te kunnen genezen volgens de methode van de allopathie: de geneeswijze waarbij men geneesmiddelen toedient die de ziekteverschijnselen tegenwerken. Ze probeert dus door het tegendeel te genezen: *'contraria contrariis curantur'*. Maar weerstand wekt altijd weerstand op. Men kan daarmee weliswaar effecten bereiken (symptomen wegnemen), maar niet genezen. Alle vroegere grote artsen waren hiervan op de hoogte. Paracelsus (1493 - 1541) zei al: "Op geen enkele manier wordt een ziekte per *contraria* genezen, maar met behulp van het *similimum*." Op dit *similimum*principe is de homeopathie gebaseerd.

Het gelijksoortige moet door het gelijksoortige worden genezen: '*similia similibus curantur*'. Dit principe is in overeenstemming met de wet van de polariteit. Als stof A een gif is voor een gezonde, is het een geneesmiddel voor een zieke. Dit was reeds bekend in de tijd van de Grieken: het Griekse woord *pharmakon* betekent zowel gif als geneesmiddel. Maar eigenlijk gaat het helemaal niet om stoffen....

## MATERIE

De wetenschap begon haar werk met het onderzoeken van de zichtbare buitenwereld. Deze wereld treedt ons als materie tegemoet en dus paste de wetenschap haar werkmethoden aan de eisen van de materie aan. Zolang men slechts materie onderzoekt is dit juist. Door de hoge verdunningsfactor bij homeopathische middelen is er geen sprake meer van 'materie van het middel' en kan de wetenschap er niets mee. Wij zijn allen geneigd materialistisch te denken en dat maakt het nu volgende moeilijk voor te stellen en te accepteren. Bedenk echter dat het algemeen bekend is dat gedachten een ongelooflijke uitwerking kunnen hebben op ons fysieke lichaam. Alle psychosomatische klachten komen voort uit onze gedachten en gedachten zijn immaterieel.

## INFORMATIEOVERDRACHT

Het gaat bij de homeopathie niet om de materie, maar om de 'informatie' die aan de materie 'gebonden' is. Die informatie is immaterieel. Dat stoffen ook 'informatie' bevatten is wetenschappelijk niet aantoonbaar. Het gaat hierbij immers niet om materie. Omdat het de homeopaat uitsluitend om de 'informatie' gaat en niet om de stof, moet de stof volledig verdwijnen. Dit gebeurt door het zogenoemde potentiëren. Hierbij wordt de stof op een bepaalde wijze steeds met een factor 10 of 100 verdund. De 'informatie' wordt dan als het ware 'losgeweekt' van de stof en overgedragen op het oplosmiddel.

Vreemd? Je kunt het vergelijken met een boek. Twee verschillende boeken hebben wetenschappelijk gezien dezelfde samenstelling. Ze bestaan immers beiden uit papier, inkt, lijm e.d. De boeken zijn informatiedragers. De informatie in beide boeken is verschillend, maar de wetenschap kan deze verschillen niet ontdekken. Dit kunnen we pas als we de boeken lezen. De informatie wordt dan overgedragen. Het gaat ons alleen om de informatie, niet om de informatiedrager. Dit kan even goed een PC-scherm met tekst zijn.

## HOE 'INFORMATIE' GENEEST

Bedenk dat het in de homeopathie niet gaat om de bestrijding van de ziekte (de symptomen), maar om genezing van de zieke (het 'ziek zijn'). Genezing van het 'ziek zijn' gaat altijd met een bewustzijnsverruiming gepaard. Dit betekent echter een toevloed van 'informatie', die gehaald moet worden uit het geneesmiddel. Volgens de wet 'zo boven, zo beneden' is de mens als microkosmos de corresponderende vorm van de macrokosmos. Dus alles wat aan de microkosmos ontbreekt, moet te vinden zijn in de macrokosmos. Als het de mens aan 'informatie' ontbreekt (in esoterische termen: een oerprincipe), kan men het in de macrokosmos vinden en de zieke deze 'informatie' te eten of te drinken geven. Zo wordt het gelijksoortige met het gelijksoortige genezen. Hiertoe moet echter de 'informatie' losgemaakt worden uit de lichamelijke verschijningsvorm (plant, mineraal, dier enz.) ervan. Juist dat gebeurt door de potentiëring in de homeopathie.

## HAHNEMANN

Het was de Duitse arts Christian Friedrich Samuel Hahnemann (1755-1843) die het principe van de potentiëring begreep en toepaste. Het woord homeopathie komt van het Griekse *homoio-pathia* (vatbaarheid voor gelijke indrukken). Homeopathie in de zin van Hahnemann is niet een therapie 'met heel geringe hoeveelheden geneesmiddelen', maar een zonder materiële

geneesmiddelen. Paracelcus overigens paste het principe van gelijksoortigheid op een andere manier toe: alchemistisch. Ook hierbij vindt dezelfde transmutatie van gif naar geneesmiddel plaats.

Hahnemann voerde talrijke geneesmiddelenproeven uit: een mens neemt van een substantie (plant, mineraal enz.) zoveel tot zich dat het gezonde organisme ziek wordt. Vindt de arts een zieke wiens som van de symptomen een grote overeenkomst met het ziektebeeld vertoont dat door een bepaald middel bij de gezonde mens werd opgewekt, dan is dit middel het 'similimum'. De zieke krijgt het geneesmiddel in een potentie uitgereikt.

## SLOT

Omdat het principe van gelijksoortigheid het 'ziek zijn' geneest, is het overal op toepasbaar. De behandelingen die je dan krijgt lijken uiterst vreemd te zijn, omdat ze lijnrecht tegenover de gangbare behandelingen staan. Zo heeft een depressieve mens een donkere kamer nodig, geen bonte kleuren e.d. Een ziekte is bedoeld om iets duidelijk te maken. Het beoogt een leerproces. Wat wil de ziekte de patiënt bijbrengen? Wat wil de betrokkene niet leren? Een therapie moet het door de ziekte beoogde leerproces vervangen, anders kan ze nooit genezing brengen. Vervangen moet met het gelijksoortige, niet met het tegengestelde. Dus: '*similia similibus curantur*'.

## 7. ASTROLOGIE

*Over de ideeën die ten grondslag liggen aan de oorspronkelijke astrologie.*

### INLEIDING

De astrologie is een esoterisch systeem om de werkelijkheid af te beelden. Dit lijkt vreemd, want de werkelijkheid is toch wat je om je heen ziet? Waarom zou je dat in een systeem willen onderbrengen? Het gaat ook niet om onze *waarneembare* werkelijkheid, maar om een andere. Deze werkelijkheid is niet met het verstand te bevatten, is niet wetenschappelijk aan te tonen. In deze werkelijkheid zijn de dingen zoals ze zijn en gebeuren de dingen zoals ze gebeuren. Dit geldt voor het gehele universum. Alles, maar dan ook alles, is onderhevig aan dezelfde 'kosmische wetten'. Het zal duidelijk zijn dat deze werkelijkheid voor velen van ons het voorstellingsvermogen te boven gaat: "wat we niet kunnen bewijzen, is er niet". Hierdoor hebben leken een totaal verkeerd beeld van astrologie gekregen. Men heeft geprobeerd de astrologie los te maken van haar esoterische oorsprong en haar aan te passen aan de denktrant van de wetenschap. De astrologie is hiermee voor velen niet meer dan een vermakelijke doch onzinnige waarzeggerij. In dit hoofdstuk wordt geprobeerd de ideeën achter de oorspronkelijke astrologie uit de doeken te doen.

### DRIE-EENHEID

Volgens de esoterische kennis is alles uit een Eenheid ontstaan. Hierdoor is ieder deel van de Eenheid verbonden met de Eenheid en draagt ieder deel de Eenheid in zich. Stel de mens leeft in de Eenheid, dat wil zeggen alles is EEN. Alles bestaat op zichzelf. De berg bestaat, het dal bestaat, maar beide *zijn*, onafhankelijk van elkaar. In de Eenheid echter kan de berg de berg niet onderscheiden of kennen, omdat er geen onderscheid is. Ditzelfde geldt voor de mens. De mens *is*. Hij kan zichzelf in de Eenheid niet ervaren in vergelijking met anderen, omdat de anderen ook *zijn*. Wil de mens zichzelf ervaren, dan moet hij zich als het ware losmaken van de Eenheid om zodoende zichzelf te kunnen onderscheiden.

De mens kun je opgebouwd denken uit drie delen: ziel, geest en lichaam. De begrippen ziel en geest worden ook wel eens omgekeerd gebruikt. Met geest wordt hier bedoeld: de gedachten. "Geest" wordt in het vervolg aangeduid met "denkgeest". De ziel is het deel van de mens dat alles weet en kent. De ziel *is*.

Elke manifestatie, van welke aard die ook mag zijn, werkt vanuit drie krachten: een *actieve* kracht (de impuls), een *passieve* kracht (als reactie op de impuls) en een *neutraliserende* kracht (de verwerking). Ook hierin, dus in alles, kom je de drie-eenheid tegen.

### DE OERPRINCIPES VAN DE WERKELIJKHEID

Een oerprincipe kun je opvatten als een soort "rode draad", "kenmerk" of "eigenschap" die op alle niveaus van de kosmos aanwezig is. Wij zijn echter niet in staat deze principes te herkennen in onze omgeving. Voor ons onsamenhangende dingen zoals lood, steenbok, zwart, tanden, klooster blijken een gemeenschappelijk oerprincipe te hebben. Zelfs als we dit weten, kunnen we niet eens dit oerprincipe herkennen, omdat we in onze belevingswereld niet bekend zijn met deze oerprincipes.

Bepaalde overwegingen brachten de wijzen uit de oudheid ertoe 7 oerprincipes aan te nemen. Het gaat hier niet om het bestaan van de 7 oerprincipes te willen rechtvaardigen. Maar de regenboog heeft 7 kleuren, een week 7 dagen, de mens 7 chakra's (energieknooppunten) enzovoort.

Deze 7 oerprincipes vertegenwoordigen de werkelijkheid. Omdat de astrologie een systeem is om de werkelijkheid af te beelden, draait het volledig om die 7 oerprincipes. Zij vormen de essentie van de astrologie.

## SYMBOLIEK (1): DRIE-EENHEID








In plaats van woorden gebruikt men liever symbolen. Het nadeel van woorden is dat ze een beperking opleggen en voor meerdere interpretaties vatbaar zijn. Een symbool is eenduidig. Zo werd de ziel aangeduid met een cirkel, waarmee de eenheid en volmaaktheid werd uitgebeeld. In de eenheid is ieder einde het begin van iets nieuws en ieder begin draagt het einde al in zich. Op een cirkel gaan begin en einde naadloos in elkaar over.

Voor de denkkeest werd als symbool een halve cirkel gebruikt die de ontvankelijkheid, het opnemingsvermogen en de beïnvloedbaarheid van het psychische principe moest weergeven. Tevens kunnen de twee uiteinden van de halve cirkel opgevat worden als een symbolische weergave van de dualiteit of polariteit waar wij hier op Aarde mee te maken krijgen. Alles wat de mens in de wereld van de verschijningsvormen aantreft en alles wat de mens zich kan voorstellen, openbaart zich steeds aan hem in twee polen. Zo is er plus en min, man en vrouw, elektrisch en magnetisch, goed en kwaad, licht en duisternis enzovoort.

Het lichaam, tenslotte, werd met een kruis, × of +, aangegeven. Het vertegenwoordigt het getal 4, overeenkomstig de 4 oerelementen (*materia prima*) waaruit alle materie is opgebouwd: aarde, water, vuur en lucht.

## SYMBOLIEK (2): OERPRINCIPES

Met de bovenstaande drie basissymbolen, kunnen alle 7 oerprincipes aangeduid worden. Echter het kruis (+) als symbool van de materie komt niet alléén voor, omdat materie zonder een van beide andere principes niet levensvatbaar is.

SYMBOOL	BETEKENIS
	zielprincipe
	psychische, ontvankelijke
	alle principes in harmonisch evenwicht verenigd
	ziel domineert over de materie
	materie domineert over de ziel, maar de ziel brengt de materie van onderaf in beweging
	het psychische domineert over het materiële
	het materiële druk op het psychische

## VERTICALE INDELING DER DINGEN

Wij zijn gewend alles op een horizontale manier in te delen. Bij de woorden stier, schaap, varken, aap, hond, paard denken we meteen aan dieren. Vanuit esoterisch standpunt gezien is een verticale indeling betekenisvoller, maar wij zijn niet in staat deze verticale indeling te doorzien en daarom lijkt zij ons nietszeggend en belachelijk. De eerder genoemde woorden lood, steenbok, zwart, tanden en klooster hebben horizontaal gezien niets met elkaar gemeen, maar verticaal wel, namelijk hetzelfde oerprincipe.

Eén van de belangrijkste kosmische wetten luidt: "zo boven, zo beneden", ook wel de 'wet van de analogie' genoemd. Het gaat uit van de veronderstelling dat overal in dit universum, boven en beneden, 'in de hemel en op aarde', op macrokosmisch net als op microkosmisch gebied, op *alle* niveaus van verschijningsvormen dezelfde wetten heersen. Wat er in een cel gebeurt, vindt je op analoge (overeenkomstige) wijze terug in je lichaam, in je leven, op aarde, in het zonnestelsel, in het heelal enzovoort. Dit betekent dat je op elk niveau dezelfde oerprincipes kunt terugvinden. Anders gezegd: op ieder niveau is er van een bepaald oerprincipe een vertegenwoordiger aanwezig.

Er is dus zowel een horizontale als een verticale indeling van de werkelijkheid. De horizontale indeling in niveaus wordt bijna uitsluitend door de wetenschap gebruikt. De verticale indeling in principereeksen wordt door de esoterie gebruikt. Toch zie je een soortgelijke verticale indeling soms terug in de wetenschap. Een mooi voorbeeld hiervan is het Periodiek Systeem, waarin elementen met overeenkomstige chemische eigenschappen verticaal onder elkaar worden geplaatst.

## ASTROLOGIE

Wat heeft dit nu allemaal met astrologie te maken? Zoals al in de inleiding werd verteld is de astrologie een systeem om de werkelijkheid af te beelden. Volgens de 'wet van de analogie' is die waarheid op alle niveaus van het universum waarneembaar. Laten we als voorbeeld van zo'n niveau de dierenwereld nemen. Elk oerprincipe moet op het niveau van de dierenwereld met een bepaald dier overeenkomen. Is deze overeenkomst mij bekend, dan kan ik van elk principe een dier nemen en deze in een dierentuin bij elkaar brengen. Uit de waarneming hoe de onderlinge verhouding tussen deze dieren is, zou men gevolgtrekkingen moeten kunnen maken, zowel op het niveau van de oerprincipes als op alle andere concrete niveaus. Men beoordeelt uit de waarneming van één niveau in analoge zin een ander niveau. Het kiezen van de dierenwereld vond men niet praktisch. Men koos voor de wereld van de hemellichamen en besloot de oerprincipes overeenkomstige namen te geven. Wanneer de astrologie het over Saturnus heeft, bedoelt ze in werkelijkheid het oerprincipe dat de naam Saturnus gekregen heeft. Pas bij het zuiver praktische werk gebruikt de astrologie voor de waarneming van de vertegenwoordiger ervan het hemellichaam Saturnus. De astrologie is en blijft de leer van de oerprincipes, niet van de sterren. De hemellichamen zijn een bruikbaar doch vervangbaar niveau.

Als voorbeeld het principe van Jupiter: die van de volheid en de expansie. Hierbij hoort het begrip "geluk". In de taal komt men de uitdrukking 'iemand heeft gezwind' tegen, wat betekent dat iemand mazzel heeft gehad. Een begrijpelijke uitdrukking als je weet dat het zwijn hetzelfde principe vertegenwoordigt op het niveau van de dieren. Zo is het ook met het bijgeloof van het drie keer op hout kloppen om zich te verzekeren van geluk. Het hout valt als materiaal weer onder het Jupiterprincipe.

### *Samenvattend*

1. De astrologie houdt zich bezig met de oerprincipes die op het niveau van de ideeën de oerbouwstenen voorstellen waaruit de werkelijkheid in al haar verschijningsvormen is samengesteld.
2. Deze oerprincipes doorsnijden loodrecht alle niveaus van de verschijningsvormen. Zo ontstaan reeksen analogieën waarvan de afzonderlijke schakels weliswaar bij verschillende niveaus horen, maar allemaal een gemeenschappelijk principe vertegenwoordigen.
3. De waarneming van een willekeurig niveau kan met behulp van de analogie op elk ander niveau worden overgebracht. Het niveau waar de astrologie betrekking op heeft is de hemel.
4. De oerprincipes van de astrologie heten Zon, Maan, Mercurius, Mars, Venus, Jupiter en Saturnus. De hemellichamen van dezelfde naam zijn enkel en alleen de vertegenwoordigers van deze principes. De overeenkomstige symbolen van deze hemellichamen staan in eerder genoemde tabel. Het symbool van Mars is, om verwarring te voorkomen, aangepast en is nu als volgt: ♂

5. Er zijn geen causale (oorzakelijke) samenhangen tussen de sterren en de verschillende niveaus van de werkelijkheid. Ook in de astrologie vindt men dus dat de sterren geen invloed uitoefenen op mensen.
6. De astrologie is een meetinstrument van de werkelijkheid dat nauwkeurig iets aanwijst zonder het op te wekken. Ook een thermometer meet temperatuur zonder temperatuur op te wekken.
7. De astrologie denkt fundamenteel verticaal, overeenkomstig de wet "zo boven, zo beneden".

#### KWALITEIT VAN TIJD

Heeft men het over tijd, dan verstaat men daaronder gewoonlijk een kwantitatieve maat. Men vraagt, hoe lang iets heeft geduurd, hoe lang het geleden is, hoeveel tijd er voorbij is gegaan. Tijd bezit, overeenkomstig de wet van de polariteit, behalve een kwantiteit ook een kwaliteit. Bij de kwaliteit van tijd kan tegenwoordig echter bijna niemand zich iets voorstellen. De kwaliteit van tijd is bepalend voor wat er in dat tijdvak (ongeacht de kwantiteit) gebeurt. Namelijk datgene dat gelijkwaardig is aan die kwaliteit. Iets gebeurt dus nooit zomaar, toevallig. Maar alleen dan als de heersende kwaliteit van de tijd het toelaat. Geheel onbekend is dit principe niet. "*De tijd is er rijp voor*" heeft te maken met de kwaliteit van tijd. Op de beursklok van Amsterdam staat een spreuk van Albert Verwey: "*Beidt uw tijd.*" Dit betekent: wacht de goede tijd af.

Nu kende men vroeger nog een andere wet: "Elk begin draagt het einde in zich." Deze wet geeft te kennen dat op het ogenblik van het begin van een zaak reeds het hele verloop en het einde zijn vastgelegd. Altijd is alles in alles. Elke onderneming ontwikkelt zich volgens de kwaliteit van de tijd waaronder die werd begonnen. Om er voor te zorgen dat men een bepaalde onderneming op het juiste moment startte, werd vroeger aan priesters gevraagd 'in het uur' te kijken om de kwaliteit te weten te komen. Hier komt het woord 'horoscoop' vandaan.

#### DE HOROSCOOP

Een horoscoop is de grafische voorstelling van de situatie van de hemel op een bepaald tijdstip, betrokken op een bepaalde plaats. Het is een meetinstrument dat op het registeren van de kwaliteit van de tijd is ingesteld. Het heeft niets te maken met de beïnvloeding van de mens door hemellichamen. Een geboortehoroscoop meet onder welke kwaliteit van tijd de levensloop begint en weet daardoor hoe deze levensweg eruit ziet. Tegelijkertijd is die horoscoop de gebeurtenishoroscoop van het geboorteprocess zelf. Met andere woorden: het leven van een mens is enkel en alleen de vergroting van zijn eigen geboorte. In het leven van een mens kan zich nooit iets (of dat nu ziekte, positieve en negatieve lotgevallen enzovoort zijn) voordoen, zonder dat dit verkleind niet reeds bij de geboorte aanwezig zou zijn geweest. Dit is te verklaren als je uitgaat van het reïncarnatieproces (zie voor reïncarnatie onder andere hoofdstuk 3). Maar nog steeds geldt: in elk begin ligt het einde reeds opgesloten.

#### TOEPASSINGEN

Het probleem van systemen met een mantische (=voorspellende) werkwijze (astrologie, tarot, I Tjing e.d.) is het 'overbrengen' of te wel het 'uitleggen'. Doorslaggevend is hoe ver de beoefenaar de getuigenissen van zijn niveau van waarneming op een ander niveau analoog kan overbrengen. Als leek hebben wij dus niets aan dergelijke systemen. Bovendien zijn wij als leek niet in staat het niveau van een beoefenaar te beoordelen. Gemakshalve gaan we er van uit dat je als astroloog weet waar je mee bezig bent.

De horoscoop kun je als leerplan van het leven zien. Tijdens je leven krijg je te maken met de verschillende oerprincipes. Dit ligt al vast bij de geboorte, maar op welke manier je ermee te maken krijgt, bepaal je zelf. Volgens de wet van de polariteit heb je namelijk steeds een keuze tussen de ene of de andere pool. De 'problemen' die men in het leven tegenkomt, kun je opvatten als leermomenten. Er zijn twee mogelijkheden om te 'leren':

1. Het bewuste leren. Deze mogelijkheid vraagt de mens dat hij steeds bereid is de eisen van het lot onder ogen te zien en vrijwillig elk optredend probleem door activiteit op te lossen.
2. Het onbewuste leren. Het treedt automatisch in werking wanneer de mens verzuimt een probleem bewust op te lossen.

De meerderheid van de mens beperkt zich grotendeels tot de tweede mogelijkheid. Onbewust leren is echter steeds leren door leed. De mens wordt slachtoffer van een situatie (bijvoorbeeld een ziekte, ongeluk, trauma e.d.) waarin hij onvermijdelijk minstens een deel van het 'probleem' door *beleving* oplost. In de astrologie zijn er bepaalde technische werkwijzen waarmee men kan ontdekken wanneer een bepaalde constellatie een bijzondere actualiteit voor de mens krijgt, de zogenaamde *inlossing*. In (nep)horoscopen kom je dit vaak tegen in de vorm van waarschuwingen. Het zou juist andersom moeten zijn. Wanneer je je vrijwillig met zo'n leermoment confronteert, is de uitwerking veel minder drastisch. Als je je er tegen verzet, krijg je vroeg of laat toch met dit leermoment te maken, maar dan op de harde manier.

Voor het lot komt het alleen op het eindresultaat aan, niet op de weg. Belangrijk is het bereiken van het leerdoel, niet hoeveel leed de mens zich op zijn weg door de voortdurende weigering om te leren op de hals heeft gehaald. Tegenslagen van het lot en ziekte zijn bijna altijd alleen maar het passieve aspect van een niet vrijwillig waargenomen leerproces. De formule luidt in het kort: wie niet wil leren, lijdt.

Alles in dit leven heeft een betekenis. Verzet ertegen maakt het leven alleen maar ongemakkelijk.

*Let it be.*

## 8. ZORGEN MAKEN EN TOBBEN

### INLEIDING

Al eerder kwamen de (negatieve) gedachten ter sprake. Als je je ergens zorgen om maakt, heb je negatieve gedachten. Wanneer je positief kunt denken, heb je die zorgen niet meer (of in mindere mate). Je kunt dan nog best wel problemen hebben, maar je maakt je er niet meer druk om. Anders gezegd: je reageert niet meer negatief op de impulsen die vanuit het probleem op je afkomen. Je zou zelfs zodanig je visie op het 'probleem' kunnen wijzigen, dat je het 'probleem' in z'n juiste proporties gaat zien en gaat constateren dat het 'probleem' er alleen maar is, als jij op de (komende) gebeurtenis het etiket 'probleem' plakt. Vrij zijn van zorgen lijkt dus eenvoudig een kwestie van positief denken te zijn. Zo simpel is het helaas niet, want positief denken is heel erg moeilijk. In dit hoofdstuk staan wat tips en trucs om je zorgen te elimineren of te verminderen. Bestudeer deze tips en trucs grondig, zodat je ze direct kunt toepassen wanneer het nodig is. Vaak laat men zorgen tot het ondraaglijke groeien om zich dan pas te herinneren dat je er iets tegen kunt doen.

### NU

*"Onze voornaamste taak is niet het onderscheiden van wat zich vaag in de verte aandient, maar datgene op te merken dat zich duidelijk voor onze ogen aftekent."* [Thomas Carlyle]

Besef dat je alleen maar NU leeft, in het eeuwige moment NU. Gisteren is dood en begraven. Morgen moet nog geboren worden. Als je morgen problemen verwacht, waarom zou je ze dan nu al willen beleven? Dat kan helemaal niet. Vergelijk het maar met het doen van de afwas: je kunt onmogelijk nu al de afwas van morgen doen. Je zou jezelf voor gek verklaren als je dat ging proberen. En toch doe je iets dergelijks met je problemen van morgen: je zit je er nu al druk om te maken.

*"Hij die zich zorgen maakt over de toekomst ziet zijn voortgang belemmerd door verspilde energie, geestelijke benardheid en nerveus getob."* [William Osler]

*"Weest niet ongerust voor de dag van morgen, want de dag van morgen zal zijn eigen zorgen hebben; elke dag heeft genoeg aan z'n eigen kwaad."* [Mattheus 6-34]

Als de zorgen ontstaan doordat er heel veel dingen tegelijk zouden moeten gebeuren, denk dan aan de volgende lofzang:

*"Lead, kindly Light...."*

*Keep thou my feet; I do not ask to see*

*The distant scene; one step is enough for me."*

Vergelijk de mens met een zandloper. De zandkorreltjes gaan langzaam en gelijkmatig door de nauwe opening. Wil je dat veranderen, dan zal je de zandloper kapot moeten maken. De zandkorreltjes zijn de honderden dingen die we naar onze mening die dag moeten doen. Als we ze niet één voor één aanpakken, net als in de zandloper, maken we ons zelf fysiek en geestelijk kapot.

*"Iedereen kan zijn werk, hoe zwaar dan ook, een dag lang blijven doen. Iedereen kan tevreden, geduldig, liefhebben en zuiver leven totdat de zon ondergaat. En dit is de hele betekenis van het leven - meer niet."* [Robert L. Stevenson]

Bedenk iedere ochtend: *"Voor de wijze is iedere dag een nieuw leven."*

Het gaat alleen maar om NU en nu is vandaag. Niet gisteren en al helemaal niet morgen.

*"Gelukkig de mens, en gelukkig hij alleen,  
die de dag van vandaag de zijne kan noemen;  
die, vanuit een innerlijke zekerheid, kan zeggen:  
doe jij maar zo akelig mogelijk, Morgen,  
want ik heb vandáág geleefd..."* [Quitius H.F. Horatius]

Hoe vaak zeggen we niet 'straks', 'later', 'binnenkort', 'ooit', ....? In feite is dit een weigering of een angst om NU het leven te leven.

*"Het leven, zo leren we dikwijls veel te laat, is de kunst van het leven zelf; het gaat schuil in het weefsel van iedere dag en ieder uur."* [Stephan Leacock]

Tot slot nog enkele uitspraken die eens en te meer duidelijk maken dat je vandáág moet leven, of te wel: Carpe diem.

*"Mijn leven was een aaneenschakeling van de meest afgrijselijke rampen, die voor het merendeel nooit zijn gebeurd."* [Montaigne]

*"Bedenk dat deze dag nooit opnieuw zal gloren."* [Dante]

*"De dag van vandaag is ons kostbaarste bezit. Het is ons enige bezit waarvan we zeker zijn."* [Llowel Thomas]

*"Dit is de dag die de Here gemaakt heeft;  
Laten wij juichen en ons daarover verheugen."*  
[uit: Psalm 118-24]

*"Bezie deze dag  
Want hij is het leven; het leven van het leven zelf.  
In zijn kortstondige duur  
liggen alle waarheden en werkelijkheden van uw bestaan besloten:  
de gelukzaligheid der groei,  
de verrukking der actie,  
de straling van het schone.  
Want gisteren is slechts een droom  
en morgen slechts een visioen;  
maar vandaag, mits goed geleefd, maakt ieder gisteren  
tot een droom van geluk;  
en ieder morgen tot een hoopvol visioen."*  
[Kalidasa, uit: Meghadoeta]

## INDIVIDUELE PROBLEMEN

Als je al over een bepaald probleem tobt, is het lastig om dan maar 'even' in het NU te gaan leven en je nergens meer druk om te maken. Een probleem is gemakkelijker op te lossen wanneer je er niet over tobt (nog afgezien van het feit dat men al zich zorgen maakt over iets waarvan men denkt dat het gaat gebeuren en een probleem zou kunnen gaan worden; in feite is dat probleem er al, namelijk in je gedachten). Er zijn veel manieren om van het tobben af te komen. Beseffen dat tobben alleen maar negatieve lichamelijke en geestelijke gevolgen heeft is niet voldoende. Iedereen weet dat en toch wordt er nog zoveel getobd op deze wereld.

De 3-stappenmethode [Willis H. Carrier]

1. Vraag jezelf af: "Wat is het ergste dat mij kan overkomen?"  
Vaak blijkt dat niet eens zo vreselijk erg te zijn, zeker niet als je het in relatie tot andere gebeurtenissen/ problemen kunt zien.
2. Bereid je voor op het aanvaarden van dat 'ergste' als dat nodig mocht zijn.  
Door deze aanvaarding wordt je geestesgesteldheid rustiger.
3. Stel dan pogingen in het werk dat 'ergste' zoveel mogelijk te verlichten.

De analysemethode

1. Zet de feiten op een rijtje.  
Heel vaak geldt de regel: *"Een goed geformuleerd probleem is een half opgelost probleem."*  
Door de feiten te noteren voorkom je verwarring en verwarring is de voornaamste oorzaak van getob.  
*"De helft van alle zorgwekkende problemen op de wereld wordt veroorzaakt door mensen die proberen besluiten te nemen voor ze over voldoende kennis beschikken waarop ze zo'n besluit kunnen baseren."* [Herbert E. Hawkes]  
Nu is het vergaren van feiten lastig, omdat we alleen behoefte hebben aan de feiten die onze daden rechtvaardigen. We moeten echter alle feiten verzamelen, anders kun je nooit een goede analyse uitvoeren. Het helpt dan om te doen alsof de feiten niet voor jezelf zijn, maar voor iemand anders. Zo kun je je emoties erbuiten houden. Verzamel dus ook zoveel mogelijk feiten die in je nadeel zijn en niet stroken met jouw wensen.
2. Analyseer de feiten.  
Je kunt nu alle voors en tegens met elkaar vergelijken en op grond hiervan de derde stap uitvoeren.
3. Kom tot een beslissing en voer deze uit.  
Ga vooral niet twijfelen over de juistheid van je handelswijze, want twijfel roept andere twijfel op. Blijf niet voortdurend achterom kijken. Als je bij punt 3 bent gekomen is het tijd voor actie.

*"Ik heb ontdekt dat je, als je ook na een bepaald moment nog over je problemen na blijft denken, onherroepelijk in verwarring raakt en begint te tobben. Er komt een ogenblik waarop nog verder spitten naar de feiten en erover nadenken nadelig is. Er komt een moment waarop je een besluit moet nemen en moet overgaan tot handelen, zonder om te zien."* [Waite Philips]

Iemand die de analysemethode nauwgezet toepaste was Thomas Edison.

## ZAKELIJKE PROBLEMEN

Bij een probleem waar meer mensen last van hebben (dat kan op het werk zijn, maar ook thuis of waar dan ook), moet je gezamenlijk aan het probleem werken en wel op de juiste manier. Dat klinkt heel logisch, maar zodra er verwijten over en weer worden gemaakt en iedereen beschuldigt elkaar (herkenbaar?), ben je toch op de verkeerde manier bezig. Dus: geen problemen oplossen ten koste van.....

Je kunt met elkaar of individueel bijvoorbeeld de volgende vragen beantwoorden:

1. Wat is het probleem precies?
2. Wat is de (mogelijke) oorzaak van het probleem?
3. Welke mogelijke oplossingen zijn er voor dit probleem?
4. Welke oplossing stel je voor?

Op deze manier kun je effectief een hoop problemen oplossen en dit impliceert ook dat je, wetende dat het probleem opgelost gaat worden, je er geen zorgen over hoeft te maken.

## ZORGEN LATEN VERDWIJNEN

Natuurlijk zijn er problemen die zich niet zo gemakkelijk of snel laten oplossen. Als je constateert dat je je zorgen maakt om een dergelijk probleem, wordt het tijd om van die zorgen af te komen (terwijl het probleem dan nog kan blijven bestaan).

Hieronder staan wat mogelijkheden die je kunt proberen.

## 1. Zorg dat je jezelf verliest in bezigheden.

Je kunt niet aan twee dingen tegelijk denken. Als je van je zorgen wordt afgeleid, heb je ook geen zorgen. De ene soort emotie verdrijft de andere.

*"Een zekere mate van geriefelijke geborgenheid, een diepzetelende innerlijke rust, een soort blijmoedige gevoelloosheid - dit alles heeft een verzachtende invloed op het zenuwgestel van de mens als hij volledig opgaat in een hem toegewezen taak."* [John Cowper Powys in: The Art of Forgetting the Unpleasant]

*"Het geheim van je ellendig voelen is de tijd hebben om je te verdiepen in de vraag of je wel of niet gelukkig bent."* [George Bernard Shaw]

## 2. Houd je niet bezig met kleine zorgen.

Alles is relatief. De ene maakt zich al zorgen om een gebroken teennagel, terwijl de ander huis en haard moet verliezen om zich daar enigszins druk om te maken. Het zal duidelijk zijn dat de tweede persoon veel minder zorgen kent dan de eerste. Als je je dan zonodig zorgen moet maken, doe het dan wanneer er écht iets aan de hand is. Verspil je leven niet met het tobben over kleinigheden want *"het leven is té kort om klein te zijn."* [Benjamin Disraeli]

## 3. Ga uit van de wet van het gemiddelde.

Verzekeringsmaatschappijen zijn hier erg goed in. Ze verdienen miljoenen aan de menselijke neiging je zorgen te maken over dingen die zelden gebeuren. Over dingen die zelden gebeuren hoef je je geen zorgen te maken. Als je je er op betrapt dat dit wel gebeurt, zeg dan: *"Volgens de wet van het gemiddelde zal ..... niet gebeuren."* Besef dat nagenoeg al onze zorgen en gevoelens van ongelukkig-zijn voortvloeien uit onze fantasie, in plaats van te wortelen in de werkelijkheid.

## 4. Schik je naar het onvermijdelijke.

Als iets gebeurd is, is het gebeurd. Klaar. Meestal willen we heel graag dat het niet gebeurd was en vanuit die beleving gaan we ons zorgen maken over de gevolgen.

*"De aanvaarding van wat er is gebeurd is de eerste stap in het de baas worden van de gevolgen van een ongelukkige gebeurtenis."* [William James]

*"Een stevige portie berusting is van het grootste belang als we provianderen voor de reis van het leven."* [Schopenhauer]

*"Als we ophouden ons te verzetten tegen het onvermijdelijke, maken we energie vrij; energie die ons in staat stelt een rijker leven te leiden."* [Elsie McCormick]

*"Wise men ne'er sit and wail their loss, but cheerily seek how to redress their harms."* [William Shakespeare]

*"God geve mij de innerlijke rust  
om dingen die ik niet kan veranderen te aanvaarden;  
de moed om het te doen als ik er wel toe in staat ben;  
en de wijsheid die nodig is om het verschil te zien."*  
[Reinhold Niebuhr]

Als het echt nodig is, kunnen wij allemaal rampspoeden en tragische gebeurtenissen dragen en ze uiteindelijk de baas worden. Misschien denken we dat we daartoe niet in staat zijn, maar we beschikken over verbazingwekkende innerlijke reserves die ons er doorheen kunnen helpen, mits we er maar uit willen putten. We zijn sterker dan we zelf denken.

## LITERATUURLIJST

De boeken die je in deze lijst vindt staan op alfabetische volgorde naar auteur. Van een aantal boeken uit de lijst is gebruik gemaakt bij de totstandkoming van het e-boek. Je zult dan, als je de boeken leest, passages herkennen uit het e-boek. Je kunt het e-boek beschouwen als een opzet om aan onderstaande boeken te beginnen. Er is niet een bepaald beginnersboek. Kies uit wat je aanspreekt. Leg het terzijde als je er niets mee kunt. Probeer het later (dan kan ook na enkele jaren zijn) opnieuw. Herlees boeken die je al gelezen hebt. Je haalt uit een boek datgene wat overeenstemt met jouw eigen bewustzijnsniveau. Dat geldt trouwens ook voor dit e-boek.

- Burton, *Zelfherinnering*, Altamira (1996)  
 Carnegie, *Leef gelukkig zonder zorgen*, Omega (1994)  
 Chopra, *De terugkeer van de Rishi*, De Boekerij (1988)  
 Chopra, *Quantumgenezing*, Kosmos-Z&K (2002)  
 Chopra, *Waarom God lacht*, Kosmos (2008)  
 Dethlefsen; *Esoterische psychologie*, Ankh-Hermes (1980)  
 Dethlefsen, Dahlke; *De zin van ziek zijn*, Ankh-Hermes (1990)  
*Een cursus in wonderen*, Ankh-Hermes (1999)  
 Feild; *De onzichtbare weg*, Mirananda (1981)  
 Feild; *De smeltkroes van het hart*, Mirananda (1985)  
 Feild; *Adem is leven*, Mirananda (1990)  
 Feild; *De alchemie van het hart*, Mirananda (1992)  
 Feild; *Dansend naar God*, Mirananda (1997)  
 Gurdjieff; *Beëlzebubs verhalen aan zijn kleinzoon*, Mirananda (1977)  
 Gurdjieff; *Het leven is alleen echt wanneer 'Ik Ben'*, Mirananda (1986)  
 Gurdjieff; *Ontmoetingen met bijzondere mensen*, Servire (1990)  
 Gurdjieff; *Gurdjieff tot zijn leerlingen*, Mirananda (1981)  
 Gaastra-Levin; *Over de goddelijkheid van de mens*, Follow your Heart (2002)  
 Hay; *Je kunt je leven helen*, De Zaak (1998)  
 Jansen; *Naar jou wil ik wel luisteren*, Levenskunst (2008)  
 Kretzschmar; *De Aarde op weg naar de vijfde dimensie*, (gechannelde boodschappen), Akasha (2004)  
 Kretzschmar; *De ziel in de meesterjaren*, (gechannelde boodschappen), Akasha (2005)  
 Krishnamurti; *Commentaar op het leven I*, Ankh-Hermes (1987)  
 Krishnamurti; *Commentaar op het leven II*, Ankh-Hermes (1989)  
 Krishnamurti; *Innerlijke eenvoud*, Altamira (1997)  
 Kriyananda; *De wijsheid van Yogananda*, Ankh-Hermes (1992)  
*Lichtwerkboek; Grote veranderingen in voorbereiding op 2012 en daarna*,  
 Centre New Dimensions Lightwork (2007)  
*Lichtwerkboek; De kracht van de schepping*, Centre New Dimensions Lightwork (2008)  
 Meester Lanto; *Atlantis* (gechannelde boodschappen), Akasha (2003)  
 Meester Lanto; *De Grote Omwenteling naar de nieuwe tijd* (gechannelde boodschappen) , Akasha (2005)  
 Meester Lanto; *Ziekte, karma en de weg naar genezing* (gechannelde boodschappen) , Akasha (2011)  
 Osho; *Emoties*, Osho Publicaties (2002)  
 Osho; *Gezondheid vind je in jezelf*, Osho Publicaties (2003)  
 Osho; *Mosterdzaad*, Osho Publicaties (1996)  
 Ouspensky; *De vierde weg*, Mirananda (1978)  
 Ouspensky; *De mens en zijn mogelijke revolutie*, Mirananda (1982)  
 Ouspensky; *Op zoek naar het wonderbaarlijke*, Mirananda (1982)

- Roosendaal; *Een moeilijk kind of een kind dat het moeilijk heeft*, Andromeda (2003)
- Shri Nisargadatta Maharaj; *Ik Ben*, Altamira (2004)
- Shri Nisargadatta Maharaj; *Bewustzijn en het absolute*, Altamira (1996)
- Stolp; *Jezus van Nazareth*, Ankh-Hermes (1998)
- Stolp; *Johannes de Ingewijde*, Ankh-Hermes (1999)
- Stolp; *Atlantis herhaald?*, Tattwa (1999)
- Stolp; *De bijzondere tijd waarin wij leven*, Ankh-Hermes (2004)
- Stolp; *De levensopdracht van nieuwtijdskinderen*, Ankh-Hermes (2010)
- Timms; *Profetieën voor de 21<sup>e</sup> eeuw*, Ankh-Hermes (1998)
- Tolle; *De kracht van het Nu*, Ankh-Hermes (2001)
- Tolle; *Een nieuwe Aarde*, Ankh-Hermes (2005)
- Wagenmakers; *Artsen uit de wereld van het Licht*, Ankh-Hermes (2007)
- Walsch; *Een ongewoon gesprek met God*, Kosmos-Z&K (1997)
- Walsch; *Een nieuw gesprek met God*, Kosmos-Z&K (1997)
- Walsch; *Derde gesprek met God*, Kosmos-Z&K (1999)
- Walsch; *Vriendschap met God*, Kosmos-Z&K (2000)
- Werven, van; *Een korreltje vertrouwen en een halve gram moed*, Levenskunst (2003)

**NAWOORD**

Je hebt het e-boek uitgelezen. Helemaal van A tot Z of alleen die hoofdstukken of passages die jou interesseren. Dat maakt niet uit. Wat voor gevoel heeft dit e-boek bij jou teweeggebracht? Wat heeft het je gebracht? Wat heb je er aan gehad? Het kan zijn dat je hier pas (veel) later achter komt. Als je nog niet zo ingelezen bent in esoterische boeken, maak dan gebruik van de literatuurlijst. In feite staat in alle boeken hetzelfde verhaal. Kies dat boek uit waarvan de schrijfstijl het meest past bij jouw eigen stijl. Hopelijk heeft dit e-boek daar in ieder geval ook in gepast.

Je hebt dit e-boek gratis kunnen downloaden en gratis kunnen doorsturen naar vrienden, vijanden, bekenden en onbekenden (sterker nog: doe dit vooral!). In de huidige maatschappij is het gebruikelijk eerst voor boeken te betalen en ze dan pas te lezen. Voor dit boek geldt een ander systeem: je leest het boek en stelt achteraf vast wat je er in geldwaarde voor over hebt.

Je kunt jouw vrijwillige bijdrage voor dit e-boek overmaken op rekening nr. 9130227 t.n.v. M.J.W. Beck onder vermelding van 'e-boek'.

Geld overmaken vanuit het buitenland:  
IBAN: NL17INGB0009130227  
BIC: INGBNL2A

Bij deze hartelijk dank voor jouw bijdrage.

Reacties op het e-boek worden op prijs gesteld en worden, indien je daar geen bezwaar tegen hebt, geplaatst op de website [www.bewustwording.tk](http://www.bewustwording.tk). Af en toe worden aanvullingen en/of verbeteringen in het e-boek verwerkt.

Stuur reacties, aanvulling en verbetering via mail naar [mjwbeck@hotmail.com](mailto:mjwbeck@hotmail.com).

